

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

BAIBA FROMANE
LATVIJAS BŪVUZŅĒMĒJU PARTNERĪBAS VADĪTĀJA

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

INGA GOLDBERGA
DAUGAVPILS PILSĒTAS DOMES IZPILDDIREKTORE

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKĀ IZDEVĪGUMA VĒRTĒŠANAS METODOLOĢIJA

būvdarbu iepirkumos un
apvienotajos projektēšanas
un būvdarbu iepirkumos

Jaunais Publisko iepirkumu likums (PIL) pasūtītājam uzliek pienākumu daudz kvalitatīvāk vērtēt piedāvājumus. Regulējums, kas attiecas uz piedāvājuma vērtēšanu, galvenokārt ir iekļauts Publisko iepirkumu likuma 51. un 52. pantā.

Kopš 2017. gada 1. marta visi piedāvājumi ir vērtējami atbilstoši saimnieciski visizdevīgākā piedāvājumam:

1. izmaksas un kvalitātes kritēriji;
2. cena un kvalitātes kritēriji;
3. tikai cenu.

Kvalitātes kritēriju jēdziens ir ievērojami paplašināts – var vērtēt faktoros, kas nav tieši saistīti ar iepirkuma priekšmetu, piemēram, vides aizsardzības prasības vai sociālo kritēriju ievērošana līguma izpildes laikā.

Tikai cenu kā saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju var vērtēt vienīgi izņēmuma gadījumos, proti, a) mazajos iepirkumos, b) PIL 2. pielikumā esošajiem iepirkumiem vai, ja c) tehniskā specifikācija ir detalizēta un citiem kritērijiem nav būtiskas nozīmes piedāvājuma izvēlē.

- ▲ Objektīvi pārbaudāmi un salīdzināmi
- ▲ Nepamatoti neierobežo konkurenci
- ▲ Atbildība par kritēriju neievērošanu

SAIMNIECISKĀ IZDEVĪGUMA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJU GRUPAS

---

1. Cena
2. Finansējums
3. Izpildes termiņi
4. Būves garantija
5. Vadības struktūra, personāla kvalifikācija, risku analīze
6. Vides aizsardzība
7. Sociālie kritēriji
8. Inovācijas

BŪVDARBU IZMAKSAS

ĪPATSVARŠ: 60-90%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

- 1) nodrošināt, ka būvprojektā iekļauti būvizstrādājumi un iekārtas netiek aizstātas ar lētākiem ekvivalentiem
- 2) mudināt būvuzņēmēju būvdarbos izmantot modernākus un kvalitatīvākus ekvivalentus.

IEGUVUMI:

būvdarbos tiek izmantoti būvizstrādājumi vai iekārtas, kuru izmaksas ilgtermiņā ir zemākas.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) Tiek vērtētas ar ēku būvdarbiem saistītās izmaksas un ar ēku tehniskajām apkopēm saistītās izmaksas [garantijas](#) laikā, uzturēšanas izmaksas tiek vērtētas vienīgi tad, ja ja var noteikt atsevišķus, ar izmaksām tieši nesaistītus salīdzināmus kritērijus.
- 2) Būvdarbu cena un apkopju izmaksas ir vērtējamas kopā.

3) Tiek vērtētas ar ēku būvdarbiem saistītās izmaksas un ar ēku tehniskajām apkopēm saistītās izmaksas [garantijas](#) laikā, uzturēšanas izmaksas tiek vērtētas vienīgi tad, ja ja var noteikt atsevišķus, ar izmaksām tieši nesaistītus salīdzināmus kritērijus.

4) Būvdarbu cena un apkopju izmaksas ir vērtējamas kopā.

5) Pasūtītājam jānosaka visi būvizstrādājumi un iekārtas uz kurām attiecas ar ēkas tehniskajām apkopēm saistītās izmaksas.

6) Būvuzņēmējam ir jānodrošina tehniskās apkopes par tā piedāvāto cenu, bet pasūtītājs šo pakalpojumu var iepirkt atsevišķi, ja tas ir pieejams lētāk.

7) Uzturēšanas izmaksas tiek vērtētas vienīgi tad,

APMAKSAS NOTEIKUMI

ĪPATSVARŠ: 5-15%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

noteikt pasūtītājam vēlamo finansējuma modeli, piemēram, nosakot, ka būvdarbi uzsākami bez avansa.

ĪEGUVUMI:

ierobežota finansējuma gadījumā, īstermiņa finansējums tiek piesaistīts no būvuzņēmēja.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) jānodrošina, lai pretendenti nav ieinteresēti piedāvāt nepamatoti lielu un ilgu līdzfinansējumu, kas var apdraudēt projekta realizāciju;
- 2) maksimālā līdzfinansējuma summai nav lielāka par 20% no kopējām būvniecības izmaksām.

3.

KRITĒRIJU GRUPA – IZPILDES TERMIŅI

BŪVDARBU IZPILDES TERMIŅI

ĪPATSVARŠ: 2-5%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

saīsināt termiņu, kādā tiek veikti būvdarbi vai kāds noteikts būvdarbu posms.

IEGUVUMI:

samaksājot dārgāk, būvdarbu pakalpojums tiek saņemts ātrāk.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) kritēriju nosaka vienīgi tad, ja tam ir objektīvs pamatojums, piemēram, skolu remontiem, ES fondu apguve;
- 2) izpildes termiņa saīsinājumam jānosaka robežu, kurai nevajadzētu pārsniegt 10% no maksimālā termiņa.

BŪVDARBU GARANTIJAS PERIODS

ĪPATSVARŠ: 1-3%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

noteikt garantijas laiku, nekā tas ir noteikts tiesību aktos.

IEGUVUMI:

tiek panākta augstāka būvdarbu kvalitāte, samazināti ilgtermiņa izdevumi, samazināti pasūtītāja riski.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) jānosaka robežu – ne vairāk kā pusi no minimālā tiesību aktos noteiktā garantijas perioda;
- 2) nošķirama būvdarbu garantija, kas ir saistīta ar būves būtiskajām prasībām, no uzstādīto vai iebūvēto iekārtu garantijas;
- 3) piegādātājam jānodrošina pienācīgs nodrošinājums – garantijai virs 5 gadiem ar bankas garantiju.

5.

KRITĒRIJU GRUPA – VADĪBAS STRUKTŪRA,
PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA, RISKU ANALĪZE

PROJEKTA VADĪBAS STRUKTŪRA

ĪPATSVARŠ: 1-2%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

nodrošināt augstu būvdarbu procesa kvalitāti, veicinot skaidru un saprotamu būvdarbu organizāciju.

IEGŪVUMI:

tiek izstrādāts projekta vadības struktūras plāns, kas projekta darba organizāciju padara skaidru un saprotamu.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) skaidri jānosaka jautājumi, kurus ir jāiekļauj projekta vadības struktūras plānā;
- 2) jānosaka, kura informācija ir būtiska, kura ir daļēji būtiska un mazāk būtiska;
- 3) vērtēšanā tiek izmantota atzīmju piešķiršanas sistēma par katru vērtēšanas kritēriju;
- 4) būvdarbu organizācijas plānam ir jābūt visu līguma izpildes laiku.

5.

KRITĒRIJU GRUPA – VADĪBAS STRUKTŪRA, PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA, RISKU ANALĪZE KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMA

ĪPATSVARŠ: 0,5-1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

nodrošināt augstu būvdarbu procesa efektivitāti.

ĪEGŪVUMI:

tiek samazināti pasūtītāja riski projektu pabeigt noteiktā laikā un plānotā budžeta ietvaros.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) tiek pārbaudīta kvalitātes vadības sistēmas esamība vai neesamība (ISO vai ekvivalents);
- 2) pienākums atbilstību kritērijam uzturēt līguma darbības laikā.

5.

KRITĒRIJU GRUPA – VADĪBAS STRUKTŪRA, PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA, RISKU ANALĪZE

ATBILDĪGĀ PERSONĀLA
PIEREDZE LĪDZĪGOS
BŪVOBJEKTOS

ĪPATSVARŠ: 0,5-1%

ATBILDĪGĀ PERSONĀLA
PIEREDZE SPECIFISKĀ
JOMĀ

ĪPATSVARŠ: 0,5-1%

ATBILDĪGĀ PERSONĀLA
IZGLĪTĪBA SPECIFISKĀ
JOMĀ

ĪPATSVARŠ: 0,5-1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

nodrošināt augstu būvdarbu procesa kvalitāti, veicinot augstas kvalifikācijas speciālistu nodarbināšanu būvobjektā.

IEGUVUMI:

tiek samazināti pasūtītāja riski projektu nepabeigt noteiktā laikā un plānotā budžeta ietvaros.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) skaidri jādefinē vērtējamie speciālisti, specifiskās jomas, pieredzes vērtēšanas maksimālais ilgums;
- 2) nevar vērtēt to pašu personāla pieredzi, kas noteikta kā atlases prasībās.

5.

KRITĒRIJU GRUPA – VADĪBAS STRUKTŪRA,
PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA, RISKU ANALĪZE

PIEREDZE ENERGOEFEKTĪVĀ BŪVNIECĪBĀ

ĪPATSVARŠ: 1-2%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

izvēlēties piegādātāju, kas nodarbina pieredzējušu personālu.

ĪEGŪVUMI:

tiek samazināti pasūtītāja riski projektu nepabeigt noteiktā laikā un plānotā budžeta ietvaros.

JĀŅEM VĒRĀ:

1) jānosaka maksimālais objektu skaits, kas dot maksimālo vērtējumu (ne vairāk kā trīs būvobjekti).

5.

KRITĒRIJU GRUPA – VADĪBAS STRUKTŪRA, PERSONĀLA KVALIFIKĀCIJA, RISKU ANALĪZE BŪVDARBU RISKU ANALĪZE

ĪPATSVARŠ: 0,5-1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

nodrošināt augstu būvdarbu procesu kvalitāti sarežģītos vai apjomīgos būvobjektos.

IEGUVUMI:

tiek samazināti pasūtītāja riski, kas saistās ar attiecīgo būvobjektu.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) pasūtītājam ir jādefinē tam zināmos iespējamos riskus;
- 2) pretendents ir jānorāda tā apzinātos riskus, ņemot vērā tā pieredzi;
- 2) pretendents piedāvā risku novēršanas pasākumus, kuru efektivitāti vērtē ar punktiem.

**BŪVDARBU LAIKĀ PATĒRĒTAIS
ELEKTROENERĢIJAS DAUDZUMS**

ĪPATSVARŠ: 0,5%

**BŪVDARBU LAIKĀ IZMANTOTĀ
AUTOTRANSPORTA IZMEŠU LĪMENIS**

ĪPATSVARŠ: 0,5%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt videi draudzīgu preču un pakalpojumu īpatsvaru tirgū.

IEGUVUMI:

tiek samazināta būvdarbu ietekme uz vidi.

JĀŅEM VĒRĀ:

1) jāizstrādā kontroles mehānisms un jānodrošina tā īstenošana.

TIEK SASNIEGTS AUGSTĀKS ĒKAS ENERGOEFEKTIVITĀTES RĀDĪTĀJS, KĀ BŪVPROJEKTĀ

ĪPATSVARŠ: līdz 5%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

paaugstināt ēkas energoefektivitāti ar risinājumiem, kas iespējami būvdarbu laikā.

ĪEGUVUMI:

tiek samazināti pasūtītāja riski, kas saistās ar attiecīgo būvobjektuenergoefektīvāka būve, zemākas uzturēšanas izmaksas ekspluatācijas laikā.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) jādefinē uzlabojumu jomas un maksimālās atkāpes (piemēram, gaismekļi, logi, energoefektīvas iekārtas);
- 2) jānosaka skaidra un nepārprotama kritērija izpildes pārbaudes metodika.

VIDES KRITĒRIJIEM ATBILSTOŠU BŪVIZSTRĀDĀJUMU IZMANTOŠANA

ĪPATSVARŠ: līdz 1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt videi draudzīgu un ilgtspējīgu būvniecību.

IEGUVUMI:

tiek samazināta būvdarbu ietekme uz vidi.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) skaidri jānosaka būvizstrādājumu, iekārtu veidi;
- 2) jāparedz nosacījumi, pie kuriem attiecīgais kritērijs tiek uzskatīts par izpildītu (piemēram, ekomarķējums);
- 3) jāizstrādā kontroles mehānisms un jānodrošina tā īstenošana.

6.

KRITĒRIJU GRUPA – VIDES AIZSARDZĪBA

BŪVDARBU ORGANIZĒŠANA

ĪPATSVARS: 1-3%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

mazināt būvdarbu ietekmi uz vidi.

IEGUVUMI:

būvobjektā būvdarbi tiek organizēti iespējami mazāk traucējot apkārtējiem.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) jābūt definētām skaidrām jomām un noteikumiem, nosakot minimālās un maksimālās prasības;
- 2) jāizstrādā kontroles mehānisms un jānodrošina tā īstenošana.

VIDĒJĀ SOCIĀLĀ NODOKĻA IEMAKSA VALSTS BUDŽETĀ PAR PRETENDENTA DARBINIEKU 12 MĒNEŠU PERIODĀ

ĪPATSVARŠ: 5-8%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt nodokļu nomaksu, mazināt ēnu ekonomiku, palielināt darbinieku sociālās garantijas.

IEGUVUMI:

palielinās budžeta ieņēmumi, uzlabojas sociālā vide, tiek izmantots profesionālāks personāls.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) aprēķinā iekļauj piesaistīto apakšuzņēmēju nodokļu nomaksu;
- 2) regulāri jāveic kritērijā ietvertā parametra izpildes kontroli.

7.

KRITĒRIJU GRUPA – SOCIĀLIE KRITĒRIJI

ĪPAŠU PERSONU GRUPU NODARBINĀTĪBA

ĪPATSVARŠ: 0,5-2%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, nodrošinot personu integrāciju sabiedrībā.

ĪEGUVUMI:

personu grupas tiek integrētas sabiedrībā, mazinot cita atbalsta nepieciešamību.

JĀŅEM VĒRĀ:

1) regulāri jāveic kritērijā ietvertā parametra izpildes kontroli.

ĪPAŠU PERSONU GRUPU NODARBINĀTĪBA

ĪPATSVARŠ: 0,5-2%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, uzlabot izglītības kvalitāti.

ĪEGUVUMI:

kvalificētāks un efektīvāks darbaspēks nākotnē.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) skaidri jādefinē, kad kritērijs uzskatāms par izpildītu (piemēram, nodarbināšanas ilgumu, vietu, darbu veidu).
- 2) regulāri jāveic kritērijā ietvertā parametra izpildes kontroli.

CITI ĒKAS UZLABOJUMI / INOVĀCIJAS

ĪPATSVARŠ: 1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

veicināt inovatīvu risinājumu un tehnoloģiju izmantošanu.

IEGUVUMI:

būvē tiek izmantoti jauni, efektīvāki risinājumi.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) jādefinē uzlabojumu jomas un robežas;
- 2) jānodrošina kontroles mehānisms.

PROJEKTĒT UN BŪVĒT KRITĒRIJI

Visi iepriekš minētie būvdarbu vērtēšanas kritēriji, attiecīgos kritērijus attiecinot arī uz būvkomersantiem un būvspeciālistiem, kas veiks projektēšanas darbus

PAPILDUS TIEK VĒRTĒTI DIVI KRITĒRIJI:

1. Komandas līdzšinējā sadarbības pieredze
2. BIM sistēmas lietošana

KOMANDAS LĪDZŠINĒJĀ SADARBĪBAS PIEREDZE

ĪPATSVARŠ: 1%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

nodrošināt augstu projektēšanas un būvdarbu procesu kvalitāti.

IEGUVUMI:

tiek samazināts kļūdu risks, palielināta efektivitāte.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) vērtē atbildīgā projektētāja un apakšuzņēmēju, kā arī par projektu atbildīgo speciālistu (būvprojekta vadītājs, sadaļu vadītājs) sadarbības pieredzi;
- 2) jānodrošina, ka netiek veiktas izmaiņas.

BIM (būves informācijas modelēšana) SISTĒMAS LIETOŠANA

ĪPATSVARŠ: 1-2%

KRITĒRIJA MĒRĶI:

uzlabot projektēšanas, būvdarbu un būves ekspluatācijas kvalitāti un efektivitāti

IEGUVUMI:

tiek samazināts kļūdu risks projektēšanā, palielināta efektivitāte projektēšanā un tālākā objekta apsaimniekošanā.

JĀŅEM VĒRĀ:

- 1) tiek vērtēta līdzšinējā pieredze, atbilstoši tai pakāpei, kāda ir nepieciešama konkrētā objektā;
- 2) pasūtītājam jānodrošina kvalificēts personāls, ja sistēmu paredzēt izmantot tālākā apsaimniekošanā.

PALDIES PAR UZMANĪBU

KASPARS ZEME
kaspars.zeme@mpkv.lv

LATVIJAS
BŪVUZNĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Prakses piemēri – vērtēšanas kritēriji un izmaksas

Ginta Valtere

Iepirkumu uzraudzības biroja Juridiskā departamenta
vecākā referente - juriste

24.11.2017.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

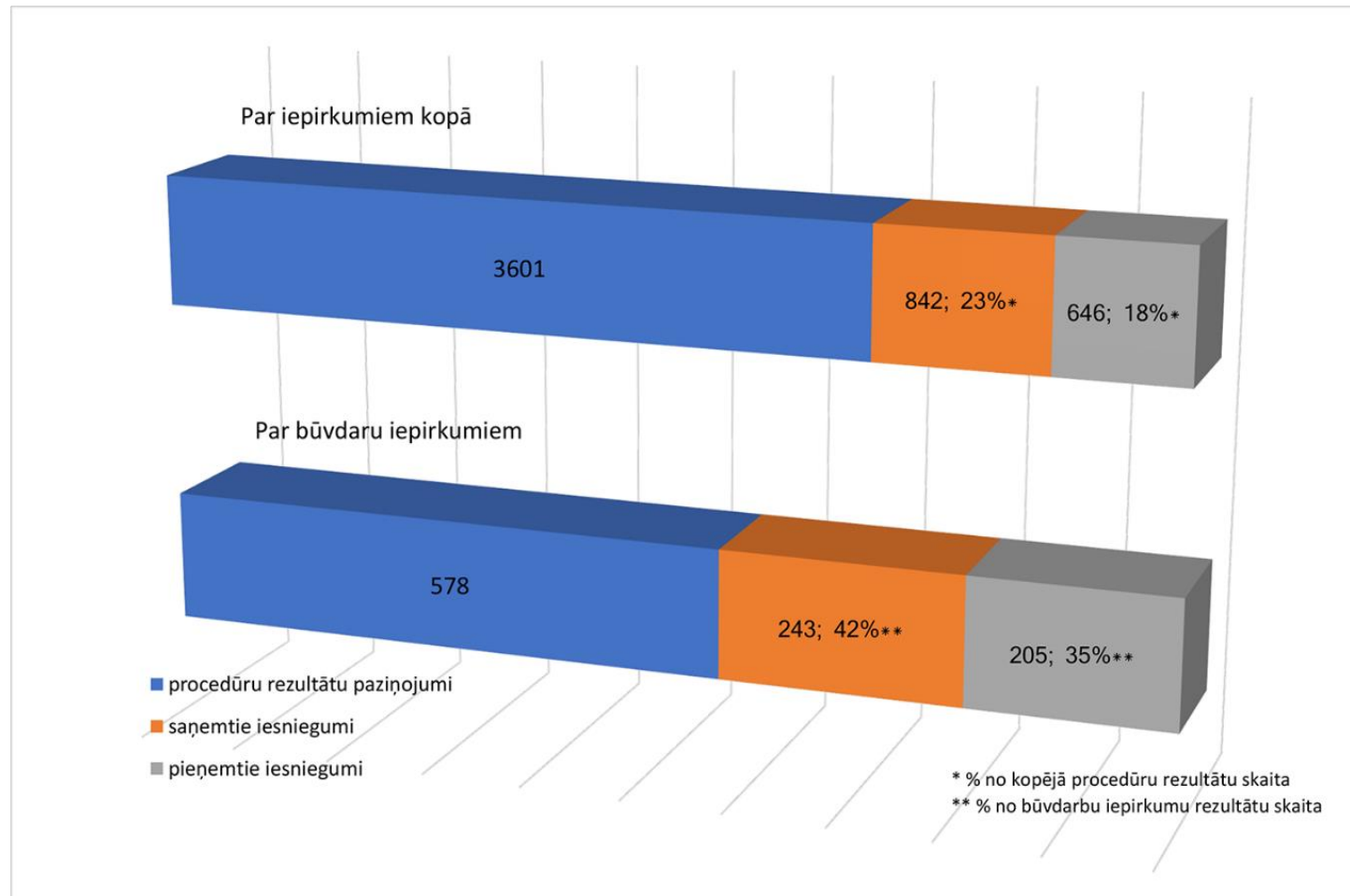
Būvniecības iepirkumi

Būvdarbu apjoms 2016.gadā – 848 milj. EUR
Būvdarbu apjoms līdz 31.10.2017. – 721 milj. EUR

Lielākie pasūtītāji (uz 21.11.2017.)

TOP 5 pēc skaita	Iepirkumu skaits	TOP 5 pēc summas	Iepirkumu summa
AS Latvijas valsts meži	158	VAS Latvijas valsts ceļi	173 milj.
Daugavpils pilsētas dome/VSIA ZMNĪ	77	Rīgas domes Īpašuma departaments	66 milj.
VAS Latvijas valsts ceļi	76	Rēzeknes pilsētas dome	34 milj.
Rīgas domes Īpašuma departaments	63	Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs	31 milj.
Jelgavas pilsētas dome	61	AS Latvijas valsts meži	28 milj.

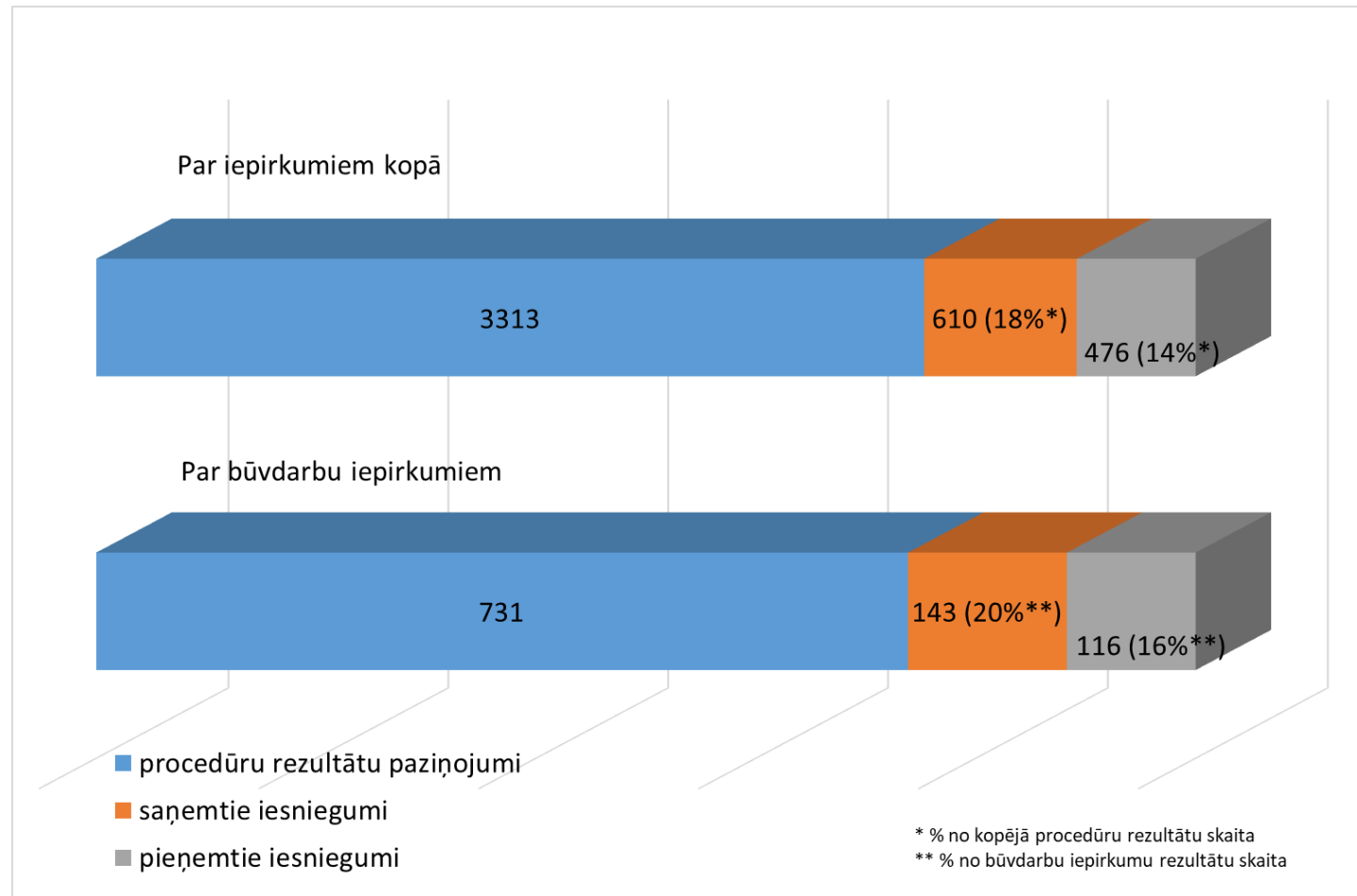
Sūdzības 2016.gads Būvdarbu iepirkumi

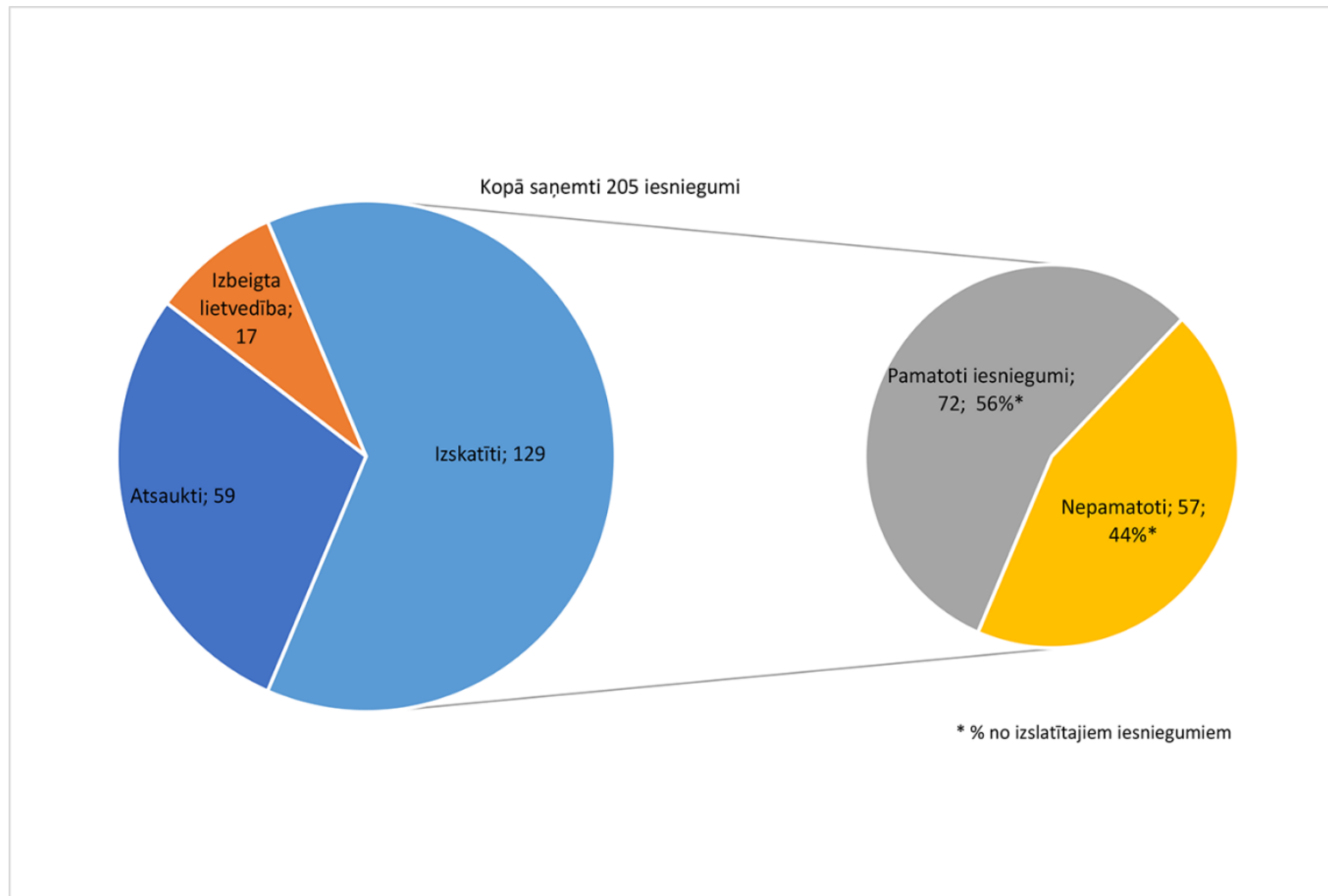
Sūdzības 2017.gads

Būvdarbu iepirkumi

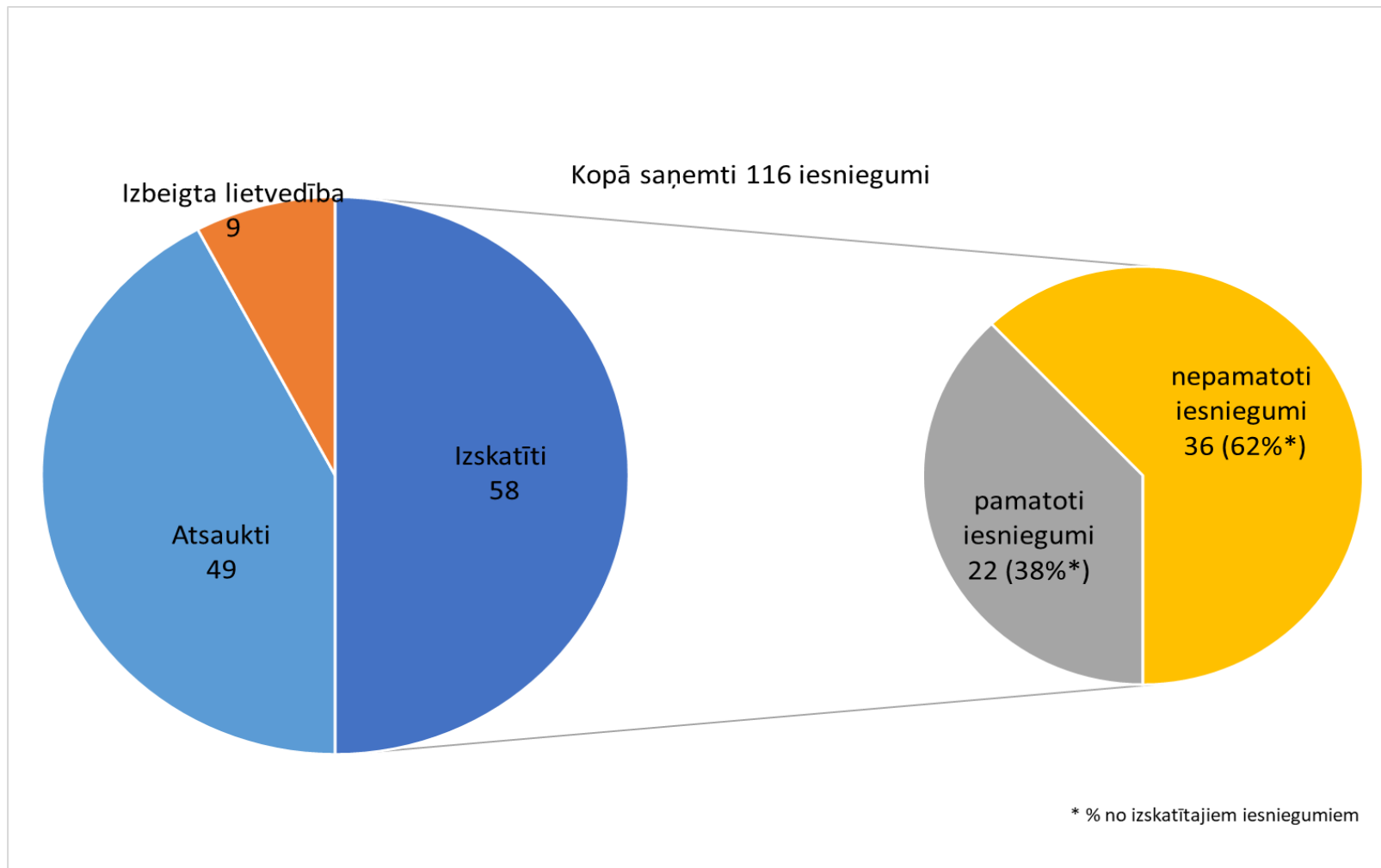
Sūdzības 2016.gads

Būvdarbu iepirkumi

Sūdzības 2017.gads

Būvdarbu iepirkumi

Vērtēšanas kritēriji

- **AT 22.02.2016. spriedums SKA-365/2016**
- Jo lielāks svars ir kādam kritērijam, jo skaidrāk definētam tam jābūt; **liela nozīme ir tam, lai visi apstākļi, ko pasūtītājs ņem vērā, un, ja iespējams, to relatīvā nozīme būtu zināma potenciālajiem pretendentiem, kad tie sagatavo savus piedāvājumus**
- Pasūtītājs vēlējās iegādāties *paaugstināta servisa* pakalpojumu, un viens no šāda pakalpojuma nodrošināšanas būtiskajiem faktoriem ir tieši tehniskais papildu aprīkojums. Tādēļ būtu sagaidāms, ka pasūtītājs skaidri definētu, kas ar to tiek saprasts
- **Esot pārāk lielai pasūtītāja rīcības brīvībai piedāvājumu vērtēšanā, konkrētajā gadījumā tiesai bija pamats saskatīt nepieļaujamu nenoteiktību konkursa nolikumā**

Vērtēšanas kritēriji

- IUB lēmums Nr.4-1.2/15-305/2
- Kritērijā „**Būvdarbu veikšanas grafiks**” cita starpā noteikts, ka laba vērtējuma (un attiecīgi 6-10 punktu) iegūšanai darbu izpildes grafikā jābūt izvērtētiem riskiem, kas saistīti ar līguma izpildi, savukārt ļoti laba vērtējuma (un attiecīgi 11-15 punktu) iegūšanai darbu izpildes grafikā jābūt norādītiem riskiem, kas saistīti ar līguma izpildi.
- **Nav skaidrs, kā jā sagatavo grafiks**, lai pasūtītājs novērtētu, ka tajā ir izvērtēti vai norādīti riski
- Kritērijā „**Būvniecības procesa risku analīze**” paredzēts vērtēt pretendenta iesniegto risku analīzi (risku identificēšanu, piedāvātos risku novēršanas un mazināšanas pasākumus).
- **Nav iespējams objektīvi izvērtēt dažādus riskus**, pretendentiem var būt atšķirīgs skatījums uz identificējamajiem riskiem

Vērtēšanas kritēriji

IUB lēmums Nr.4-1.2/17-1 Būvprojekta izstrāde un autoruzraudzība

- Kritērijs „Būvniecības ieceres dokumentācijas koncepcija” - 30 punkti
- Izvērtē skices un paskaidrojuma rakstu; nav iesniegts – 0 punkti
- Izvērtējamie aspekti: 1) projektējamo struktūrvienību sasaiste ar jau izbūvēto apjomu; 2) būvniecības apjomu izbūves secība
- Vērtēšanas metodoloģija: 1) cik detalizēti norādīti konkrēti risinājumi; 2) izbūves secība un darbu organizācija – vai ir īstenojama un atbilst slimnīcas loģistikas iespējām un nosacījumiem (bez nepieciešamības būtiski pilnveidot/ daļēji jāpilnveido/ nav īstenojama- secība nav loģiska un racionāla)
- Vērtējumam jāsniedz pamatojums, bet kritērijā vērtējamie aspekti ir pietiekami skaidri definēti
- Nolikums paredz pirms piedāvājumu iesniegšanas obligātu objekta apsekošanu, kuras mērķis ir parādīt potenciālajiem pretendentiem projektējamā būvapjoma fizisko stāvokli, esošo loģistiku, slimnīcas darbības principus, nosacījumus u.tml.

Vērtēšanas kritēriji

EST 12.03.2015. spriedums C-538/13

Vai vērtēšanas kritērijs var būt piedāvājuma atbilstības nolikumā noteiktajām prasībām līmenis?

Tas, ka piedāvājums atbilst dokumentācijā noteiktajām prasībām, ir saistīts ar līguma priekšmetu

AT 13.07.2017. rīcības sēdes lēmums SKA-352/2017

Vispār piedāvājumu atbilstības prasībām līmenis var tikt izmantots kā vērtēšanas kritērijs, taču šādai vērtēšanai jābūt skaidri paredzētai nolikumā, lai visi pretendenti zinātu, ka var tikt iesniegts specifikācijām daļēji neatbilstošs piedāvājums un ka atbilstības līmenis tiks ņemts vērā piedāvājumu novērtēšanas posmā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Tehniskais piedāvājums

AT 27.04.2017. spriedums SKA-68/2017

Projektēšanas iepirkumā prasa iesniegt skices, stāvu plānus, fasāžu risinājumus u.tml. – jāvērtē, vai visi prasītie materiāli ir samērīgi nepieciešami pasūtītāja mērķa sasniegšanai (pārbaudīt atbilstību tehniskās specifikācijas prasībām) – pārmērīga sloga uzlikšana piedāvājuma sagatavošanas procesā var novest pie konkurences samazinājuma; ne katrs piegādātājs ir gatavs novirzīt būtiskus resursus piedāvājuma sagatavošanā, ja tā radošais ieguldījums saturiski netiek vērtēts un salīdzināts.

Tehniskais piedāvājums

IUB lēmums Nr.4-1.2/17-225

- Nolikums nosaka vērtēšanas kritērijus: piedāvājuma kopējā cena bez PVN (max 60 punkti), satiksmes organizācijas plāna koncepcija (max 20 punkti) un darba izpildes projekta koncepcija (max 20 punkti).
- Nolikums paredz divu ielu pārbūvi. DOP paredz, ka vienas ielas posmā caurtekas pārbūves laikā pilnībā jāslēdz satiksme, novirzot sabiedrisko transportu pa maršrutu, kas ietver otru ielu. Savukārt attiecībā uz šo otru ielu DOP paredz to pilnībā slēgt satiksmei, veicot ceļa segas un inženierkomunikāciju izbūvi.
- Pasūtītājs novērtējis ar zemāko punktu skaitu pretendenta satiksmes organizācijas plānu, kurš neietver DOP nosacījumu izpildi (būvdarbu grafikā pārklājas pirmās ielas posma caurtekas nomaiņas darbi ar otrās ielas būvniecības darbiem)
- Satiksmes organizācijas plāns un būvdarbu izpildes grafiks nav piemērots un pilnībā pielāgots konkrētajai situācijai

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Vērtēšanas kritēriji

- **EST 26.03.2015. spriedums C-601/13**
- ja iepirkuma priekšmets ir intelektuāli un konsultatīvie pakalpojumi un tiek piedāvāta īpaša grupa līguma izpildei, direktīvai nav pretrunā tas, ka līgumslēdzēja iestāde nosaka kritēriju, kas ļauj izvērtēt grupu, kuras pretendenti īpaši piedāvā šī līguma izpildei, kvalitāti, ņemot vērā grupas sastāvu, kā arī tās locekļu pieredzi un darba gaitas

IUB lēmums Nr.4-1.2/16-359

vērtēšanas kritērijs „**Projekta komandas sadarbības pieredze**” – paredz vērtēt projekta komandu ar kopīgu speciālistu pieredzi projektu realizācijā – vērtē komandu ar lielāko speciālistu īpatsvaru, kam ir kopīga sadarbība projektos (0-10)

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Sociālais kritērijs

Piemērošana praksē

Piemērs – studiju prakses ietvaros nodarbināto skaits

!!! Svarīgi

- 1) Saistīts ar līguma izpildi - tikai attiecībā uz konkrētā līguma izpildi
- 2) Skaidri definēts – kas uzskatāms par studiju praksi
- 3) Objektīvi izvērtējums/nediskriminējošs - pierādījumi solījumam
- 4) Līguma izpildes nosacījums – kontroles mehānisms/ sekas

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Sociālais kritērijs

S1 Kritērijs - studiju prakses ietvaros nodarbināto personu skaits iepirkuma līgumā. Par studiju prakses ietvaros nodarbināto personu tiks uzskatīta persona, kas studiju prakses ietvaros tiek nodarbināta iepirkuma līgumā nepārtraukti ne mazāk kā 1 mēnesi un attiecībā uz kuru noslēgts trīspusējais studiju prakses līgums.

S1 īpatsvars = X.

Piedāvājumā sniedz informāciju un dokumentus: a) par nodarbinātām personām iepriekšējo 12 mēnešu laikā; **vai** b) līgumu par prakses nodrošināšanu līguma izpildes laikā.

Līguma projekts

4.16. jānodrošina, lai līguma izpildē studiju prakses ietvaros nodarbināto personu skaits nesamazinātos vairāk kā par 1.

4.17. [cik bieži?] Izpildītājam jāiesniedz pasūtītājam dokumentus, kas pierāda 4.16.punkta izpildi.

6.11. Ja Izpildītājs nav nodrošinājis 4.16.punktā noteiktā pienākuma izpildi, jāmaksā līgumsods [cik? kad?]. Ja Izpildītājs nav nodrošinājis 4.17.punkta izpildi [...].

Speciālista pieredze

- **AT 27.02.2017. spriedums SKA-16/2017**
- Līgums par ielu infrastruktūras izbūvi; strīds par prasības interpretāciju
- Nolikumā noteikta prasība pretendenta piedāvātajam ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu vadītājam „pieredze vismaz 2 ielu/ceļu izbūves/ rekonstrukcijas būvdarbu līgumos un 1 līguma ietvaros veikta lietus kanalizācijas tīklu izbūve”
- AT piekrīt birojam, ka minētajam būvdarbu vadītājam ir jābūt guvušam pieredzi tieši tādos līgumos, kas noslēgti par ielu/ceļu būvniecību. Gan prasības formulējums, gan uzsverošais pasvītrojums objektīvi ļauj saprast, kāda pieredze tiek prasīta.
- Tas, ka pasūtītājs sākotnēji akceptēja pieteicēja piedāvājumu, bet vēlāk atzina to par neatbilstošu, norāda nevis uz to, ka prasība būtu neskaidra, bet uz to, ka pasūtītājs, vērtējot piedāvājumus pirmoreiz, nepamatoti atkāpies no paša formulētās prasības

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksu kritēriji

AT 06.11.2014. spriedums SKA-681/2014

Atsevišķi vērtēšanas kritēriji: (i) būvdarbu cena; (ii) iekārtu un inženiersistēmu apkopes izmaksas 3 gadu periodā

Iekārtu apkopei nepieciešamās detaļas pretendents iegādājies kopā ar pašām iekārtām, kas iekļautas būvdarbu cenā - ja šādas izmaksas pretendētājam rodas, tās ir jānorāda atsevišķi.

Tādējādi piedāvājumu salīdzināšanā ir svarīgi, ka pretendents uzrādītu visas faktiskās izmaksas. Veids, kā iegādāti iekārtu apkalpošanai nepieciešamie materiāli (komplektā ar pašu iekārtu vai atsevišķi), nevar būt par pamatu izmaksu atšķirīgai uzrādīšanai piedāvājumā

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksu kritēriji

- **AT 10.03.2017. spriedums SKA-36/2017**
- Ja rezerves daļu izmaksas iekļautas iekārtu komplekta cenā (kā iekārtu cenas komponentes) un būtu konstatējams, ka pretendents šādas izmaksas būtu (kā daļa no samaksātās iekārtas cenas), tad šāds piedāvājums neatbilstu nolikuma prasībām, jo izmaksas nebūtu norādītas pie iekārtu apkopes izmaksām
- savukārt, ja rezerves daļas ir iekļautas iekārtu komplektā bez maksas (kā bonuss), tad šādas izmaksas pretendents nerastos un nebūtu jānorāda neeksistējošas izmaksas.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksu kritēriji

- **AT 22.02.2016. spriedums lietā SKA-138/2016**
- Pretendents piedāvājumā kā iekārtu un inženiersistēmu apkopes izmaksas gadā norāda kā 25 900 LVL, kā arī norādīta atlaide 25 899,67 LVL un piedāvājums apkopes izmaksām gadā 0,33 LVL
- Ar izmaksām domātas izmaksas pasūtītājam, nevis faktiskās izmaksas
- Tas, ka pretendenta faktiskās izmaksas ir daudzkārt lielākas par piedāvāto cenu, nevar būt par pamatu piedāvājumu salīdzināšanā ņemt vērā šīs izmaksas, nevis piedāvāto cenu ar atlaidi
- Piedāvātās cenas ar atlaidi ņemšana vērā pati par sevi nekādi nevar piespiest pasūtītāju akceptēt nepamatoti lētu piedāvājumu. Nepamatoti lēta piedāvājuma izvērtējumā var tikt ņemtas vērā pakalpojuma faktiskās izmaksas

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Metu konkurss

- IUB lēmums 4-1.2/16-233/2
- Metu konkurss satur darba uzdevumu ar detalizētām prasībām, iesniedzamo dokumentu uzskaitījumu, t.sk. telpu kopējā platība nedrīkst pārsniegt 6655 kv.m. (nolikumā norādīts, ka darbs netiks vērtēts)
- Apstrīd, ka metu konkursa uzvarētājs nav iesniedzis visus dokumentus un neatbilst vairākām prasībām, t.sk. platībai
- Žūrijas komisijai, piešķirot metam punktus, ir jāvērtē, vai neatbilstības ietekmē kādā no vērtēšanas kritērijiem piešķiramo punktu skaitu. Uz metu konkursu ir attiecināms īpašs tiesiskais režīms
- Telpu platība netiek pārsniegta (pasūtītājs vislabāk saprot, kas ieskaitāms kopējā platībā, un žūrijas komisijas kompetencē ir novērtēt, vai metā paredzētā platība ir atbilstoša un vai to ir iespējams samazināt, ja nepieciešams – ART 21.10.2016. lēmums Nr.A420295116

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Aritmētiskās kļūdas

- **AT 07.10.2014. rīcības sēdes lēmums SKA-965/2014**
- Pēc piedāvājumu atvēršanas ir pieļaujams labot acīmredzamas kļūdas, taču to drīkst darīt tikai tad, ja minētās kļūdas labošanas process un rezultāts nepārkāpj PIL 2.pantu. Izlemjot, vai labot acīmredzamas kļūdas piedāvājumā, pasūtītājam bija jāpārlicinās, ka pieļauto kļūdu var labot tikai vienā konkrētā veidā

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Aritmētiskās kļūdas

- IUB lēmums 4-2.2/14-14

Lokālās tāmes izmaksas kopā	100 000
Virszdevumi (3%)	3000
Peļņa (3%)	1000
sociālais nodoklis	2500
Pavisam kopā	106 500

Tāmes pozīcijas

- **AT 04.11.2014. lēmums SKA-0670-14** (*mazais iepirkums*)
  - Pasūtītājs nolikumā noteicis prasību iesniegt lokālās tāmes atbilstoši LBN prasībām; kā arī noteicis, ka tāmē ir jāparedz arī virszdevumi un peļņa.
  - Pretendenta lokālajā tāmē nav atsevišķi norādīta peļņa un virszdevumi, arguments - nav prasīts izdalīt šīs izmaksas atsevišķi un LBN lokālās tāmes forma arī neparedz šo izmaksu izdalīšanu.
  - Pasūtītājs ir noteicis šo izmaksu norādīšanu tāmē, tāpēc peļņa un virszdevumi bija jāizdala atsevišķi, jo tāme ir dokuments, kas atspoguļo konkrētu izmaksu elementus.
  - Nav izšķiroši, ka šo elementu norādīšanu atsevišķi lokālā tāmē neparedz – to paredz konkursa nolikums
  - Tādu labojumu veikšana piedāvājumā kā atsevišķu izmaksu pozīciju izdalīšana vai to attiecināmības maiņa (izdalot, piemēram, peļņas daļu), nav attiecināma uz aritmētisko kļūdu labošanas pieļaujamību.
- LBN 501-17** (spēkā no 28.05.2017.) paredz, ka lokālās tāmes beigās pievieno virszdevumu daļu un peļņu; neparedz atsevišķu darba devēja sociālā nodokļa uzrādīšanu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Tehniskās kļūdas

- IUB lēmums Nr.4-1.2/14-354

Iesniedzēja piedāvājumā atsevišķās tāmju pozīcijās otrais skaitlis aiz komata ir noapaļots līdz veselam desmitam, piemēram, lokālās tāmes 1-2 pozīcijā Nr.5 Iesniedzēja piedāvājumā norādītais apjoms ir 2,50 kub.m., savukārt Konkursa nolikumā paredzētais apjoms šajā pozīcijā ir 2,48 kub.m.)

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Nepamatoti lēts piedāvājums

AT 15.05.2014. spriedums SKA-24/2014

Pasūtītājam ir plaša rīcības novērtējuma brīvība jautājumā par tāda piedāvājuma akceptēšanu, kas varētu šķist nepamatoti lēts; pirms lēmuma par piedāvājuma noraidīšanu pieņemšanas ir jāpārbauda, kā piedāvātā cena tiek pamatota

AT 23.04.2014. spriedums SKA-78/2014

Pienākums pārbaudīt piedāvājuma nopietnību rodas, ja pastāv šaubas par tā uzticamību; gadījumā, ja pasūtītājam piedāvājums nešķiet nepamatoti lēts, PIL 48.panta noteikumi nav piemērojami Minētā tiesību norma nav paredzēta, lai testētu, vai iesniegtais piedāvājums ir nepamatoti lēts; pretējā gadījumā pasūtītājam vajadzētu testēt visus piedāvājumus, prasot sniegt paskaidrojumus par būtiskajiem nosacījumiem

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Nepamatoti lēts piedāvājums

- **AT 18.12.2015. rīcības sēdes lēmums lietā SKA-574/2015**
- Vispārīgi ir pieļaujams kādas izmaksas segt pašam pretendētājam (ja pretendents šādu cenas modeli piedāvā).
- Pretendenta uzdevums ir norādīt, cik katra pozīcija maksās pasūtītājam, nevis izmaksas, kas radīsies pretendētājam

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmaksas

- **AT 08.05.2017. rīcības sēdes lēmums SKA-850/2017**
- Ņemot vērā formu, kādā pretendentiem bija jā sagatavo tehniskais un finanšu piedāvājums, ir acīmredzams, ka pretendentiem bija atsevišķi jānorāda cena katrai izmaksu pozīcijai, kā arī cena jāiekļauj kopējā līguma vērtībā
- Lai arī preču numerācijā bija ieviesusies kļūda, ikvienam pretendentam, kas ar pienācīgu rūpību bija izpētījis nolikumu, bija saprotams, kādas preces kādā daudzumā pasūtītājs vēlas iegādāties.
- Lai gan pretendents piedāvājumā ir norādījis aprakstu attiecībā uz abām strīdus preču pozīcijām (un apraksts ir identisks), tomēr cena ir norādīta tikai vienai preču pozīcijai, un nav konstatējams, ka pretendenta norādītā cena aptvertu abas preču pozīcijas. Trūkstošās vienas preču pozīcijas cenas norādīšana piedāvājuma papildināšanas ietvaros novestu pie piedāvājuma grozīšanas, kas nav pieļaujams, līdz ar to pasūtītājam nebija jālūdz pretendentam papildināt piedāvājumu, norādot trūkstošo cenu

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

otto.daugulis@iub.gov.lv

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

Ekonomikas ministrija

Būvniecības politika Latvijā

Edmunds Valantis
Valsts sekretāra vietnieks

Daugavpils
7.12.2017.

Ekonomikas ministrija

Būvniecības nozares attīstības mērķi

Ekonomikas ministrija

Būvniecības nozares attīstības stratēģija 2017. – 2024. gadam

Nr.	Mērķis	Rezultatīvie rādītāji līdz 2024
1.	Panākt vienmērīgu būvniecības nozares apgrozījumu pieaugums	3 miljardi Eur gadā (nozares pašu spēkiem veiktie būvdarbi)
2.	Kāpināt nozares produktivitāti	LV ir starp TOP 10 produktīvākajām ES dalībvalstīm būvniecībā. (>50tūkst. Eur/gadā)
3.	Uzlabot būvniecības pakalpojumu kvalitāti un veidot vienotu kvalitātes mērījumu sistēmu	Ieviesta vienota būvniecības kvalitātes novērtēšanas sistēma un pozitīva būvniecības procesa dalībnieku apmierinātība ar pakalpojumiem un būvēm
4.	Gudri speciālisti	Vidējais eksāmenu rezultātu un apmierinātības rādītājs >80%
5.	Efektīvi būvniecības procesi	2x ātrāki termiņi dokumentu skaņošana no būvniecības ieceres līdz objekta nodošanai ekspluatācijā

Ekonomikas ministrija

Būvniecības nozares sadarbības memorands

Nr.	Mērķis	Rezultatīvie radītāji uz 2019.gada sākumu
1.	Samazināt ēnu ekonomiku būvniecībā	Samazināt ēnas ekonomikas īpatsvaru par 50% salīdzinājumā 2015.gadu
2.	Palielināt būvniecības tirgu	20% pieaugums salīdzinājumā 2015.gadu
3.	Kāpināt eksporta apjomu	20% pieaugums salīdzinājumā 2015.gadu

Ekonomikas ministrija

Paveiktais iepriekšējā gadā

Ekonomikas ministrija

Paveiktais iepriekšējā gadā

- Ieviesta Elektroniskās darba laika uzskaite
- Veikti motivējoši pasākumi ģenerālvienošānās noslēgšanai
- Pilnveidots Būvniecības likums
- Pielāgots regulējums koka ēku būvniecības veicināšanai
- Modernizēti būvnormatīvi:
  - LBN 221-15 “Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija”
  - LBN 222-15 “Ūdensapgādes būves”
  - LBN 223-15 “Kanalizācijas būves”
- Mazināts birokrātiskais slogs stiegrojuma prasībām

Ekonomikas ministrija

Paveiktais - elektroniskās darba laika uzskaites ieviešana

- Grozījumi likumā «Par nodokļiem un nodevām» (01.07.17.):
  - elektroniskās darba laika uzskaites ieviešana objektos (virs 1 milj. EUR) ar 2017. gada 1.oktobri;
  - centralizētās datu bāzes ieviešana ar 2019. gada 1. janvāri;
- Informatīvais ziņojums «Par vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes turētāju» (MK 22.08.17.):
  - vienotās datu bāzes izveidošana un uzturēšana ar deleģēšanas līgumu tiek nodota biedrībai «Latvijas Būvuzņēmēju partnerība»

Ekonomikas ministrija

Paveiktais - atbalsts ģenerālvienošanās noslēgšanai būvniecības nozarē

- Ģenerālvienošanās noslēgšanas procesa atvieglošana:
  - ✓Grozījumi Darba likumā, vienkāršojot kārtību un precizējot regulējumu attiecībā uz ģenerālvienošanās noslēgšanu:
    - samazināts pārstāvības sliekšnis no 60% uz vairāk nekā 50% no nozares kopējo apgrozījumu veidojošiem uzņēmumiem;
    - noteikts, ka nozares apgrozījuma aprēķināšanai izmanto CSP datus;
    - noteikta ģenerālvienošanās spēkā stāšanās kārtība.
- Pasākumu ieviešana, kas motivētu uzņēmējus noslēgt ģenerālvienošanos:
  - grozījumi Būvkomersantu reģistrācijas noteikumos, paredzot 50% atvieglojumu būvkomersantu nodevai būvuzņēmējiem, kas parakstīs ģenerālvienošanos vai pievienosies tai.

Ekonomikas ministrija

Paveiktais - Būvniecības likuma grozījumi

- Būvnormatīvu tehniskās prasības ir piemērojamas attiecībā uz atjaunojamo, pārbūvējamo, restaurējamo un konservējamo daļu.
- Atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas gadījumā būvniecības dokumentos atkāpes no būvnormatīvu tehniskajām prasībām (izņemot atkāpes no mehāniskās stiprības un stabilitātes prasībām) ir pieļaujamas, ciktāl tās nepasliktina būves esošo stāvokli
- Izmaiņas būves novietojumā, būvapjomā un fasādes risinājumā pieļaujamas pēc to saskaņošanas ar būvvaldi. Ar izmaiņām var paredzēt arī būvprojektā minimālajā sastāvā vai būvprojektā neparedzētus pirmās vai otrās grupas inženierbūvju, pirmās grupas ēkas vai otrās grupas palīgēkas būvdarbus
- Paredz elektronisku būvniecības ieceres dokumentu saskaņošanu būvniecības informācijas sistēmā

Ekonomikas ministrija

Nākošā gadā veicamie darbi

Ekonomikas ministrija

Nākošā gadā veicamo darbu kopsavilkums

- Pilna regulējuma izstrāde elektroniskās darba laika uzskaites ieviešana būvlaukumā
- Papildus atbalsta pasākumu izstrāde ģenerālvienošanās noslēgšanas veicināšanai
- Tipveida līgumu izstrāde un ieviešana publiskos iepirkumos
- Būvniecības likuma pilnveidošana attiecībā uz:
  - atbildību būvniecības procesa dalībniekiem,
  - vietējās pašvaldības būvvaldēm
  - Būvniecības valsts kontroles biroja kompetenci
  - apdrošināšanas sistēmas pārskatīšana
- Būvnormatīvu regulējuma modernizēšana
- Būvprojektu elektroniskas saskaņošanas ieviešanai

Ekonomikas ministrija

Darāmais elektroniskās darba laika uzskaites ieviešanai

- Jāizstrādā vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datu bāzes tehniskās prasības un datu apmaiņas noteikumi
- Jānosaka administratīvie sodi par elektroniskās darba laika uzskaites sistēmas neieviešanu būvlaukumā

Ekonomikas ministrija

Darāmais ģenerālvienošnās noslēgšanas veicināšanai

➤ Grozījumi Darba likumā

Tiesības ar ģenerālvienošanos noteikt atšķirīgu samaksas kārtību par virsstundām ar nosacījumu, ja ar ģenerālvienošanos tiek būtiski palielināts minimālais atalgojuma līmenis nozarē

➤ Grozījumi likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli

No maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēgt darba devēja apmaksātos darbinieka izdevumus:

- 1) veselības apdrošināšana 700 euro
- 2) izglītība 2000 euro
- 3) transporta izdevumi 480 euro

Ekonomikas ministrija

Darāmais tipveida līgumu izstrādē

MK noteikumi noteiks nosacījumus, kas būs iekļaujami visos publiskos līgumos:

- Samaksas kārtība
- Darbu pieņemšanas – nodošanas kārtība
- Defektu un trūkumu pieteikšanas kārtība
- Līgumu grozīšanas nosacījumi un kārtība
- Vienošanās par papildus darbiem

Ekonomikas ministrija

Darāmais attiecībā uz atbildību būvniecības procesā

Izstrādāti grozījumi Būvniecības likumā attiecībā uz:

- būvvaldes kompetenci;
- striktu atbildības sadalījumu starp būvniecības procesa dalībniekiem (būvprojekta izstrādātājs, būvprojekta ekspertīzes veicējs, būvdarbu veicējs, būvuzraudzības veicējs);
- pasūtītāja atbildības stiprināšanu.

Darāmais:

- Apdrošināšanas modeļa izstrāde (*jāizveido apdrošināšanas modelis, kas nodrošinātu efektīvu risku mazināšanas un zaudējumu atlīdzināšanas mehānismu gan attiecībā uz pašu pasūtītāju, gan attiecībā uz 3.personām*)

Ekonomikas ministrija

Darāmais attiecībā uz atbildību būvniecības procesā

Civiltiesiskā atbildība tiek nodalīta no krimināltiesiskās, administratīvās un profesionālās:

- civiltiesiskā atbildība (pret trešajam personām un par nodarītajiem zaudējumiem) ir pakalpojuma sniedzējam
- profesionālā atbildība (sertifikāta zaudēšana) – sertificētām būvspeciālistam
- administratīvā, krimināltiesiskā – pakalpojuma sniedzējam un sertificētām būvspeciālistam

Ekonomikas ministrija

Darāmais attiecībā uz atbildību būvniecības procesā

- Būvprojekta izstrādātājs nodrošina būvprojekta atbilstību būvniecības ierosinātāja un normatīvo aktu prasībām
- Būvdarbu veicējs nodrošina būvdarbu rezultātā tapušās būves vai tās daļas atbilstību būvprojektam, kā arī atbild par atbilstošu būvizstrādājumu un to iestrādes tehnoloģiju izvēli
- Būvuzraudzības veicējs nodrošina būvniecības ierosinātāja likumīgo interešu pārstāvību būvdarbos, tai skaitā visa būvdarbu procesa uzraudzību kopumā un ikviena būvuzraudzības plānā noteiktā posma kontroli;
- Būvekspertīzes veicējs atbild par ekspertīzes atzinuma saturu un tajā ietvertu secinājumu pamatotību ekspertīzes uzdevuma ietvaros

Darāmais pārejai elektronisku būvprojektu saskaņošanu

Vīzija Būvniecības informācijas sistēmai (BIS) :

- Izveidot BIS par lietotājiem draudzīgu informācijas sistēmu
- Pilnībā digitāla būvniecības procesa pārvaldība – iecere, būvniecība, ekspluatācija
- Visi uz būvi attiecināmie dati vienuviet – «digitālais būves dokumentu plaukts»

Sasniedzamie rezultāti pēc BIS otrās kārtas ieviešanas:

- ~60 tūkstoši būvniecības dokumentu gadā
- Pilna informācija par būvju dzīves ciklu
- 90% pieprasījumu tiek noformēti elektroniski

Ekonomikas ministrija

Darāmais birokrātiskā sloga mazināšanai - Vispārīgie būvnoteikumi

Paredzētie grozījumi:

- Pārskatīt nosacījumus inženiertīklu īpašnieku un transportbūvju īpašnieku tehnisko noteikumu izdošanai un saskaņošanai, kā arī ieviest «klusēšana - piekrišana» princips
- Būvprojektu ekspertīzes apjoms noteikt atbilstoši mērķim
- Drošības veicināšanai II grupas būvēm - noteikt «4 acu» princips
- Pagarināts termiņš būvprojekta izstrādei un būvdarbu uzsākšanai
- Ļaut darbu veikt būvinspektoriem ārpus savas uzraugāmās teritorijas
- Precizēt dalījumu 3 grupās
- Būvuzraudzībā nevajag juridisko personu un pašvaldības var piesaistīt savus specialistus

Ekonomikas ministrija

Darāmais būvspeciālistu sertificēšanas nosacījumu pilnveidošanai

- Noņemam nesamērīgas prasības sertifikāta saglabāšanai (*neprasa 3 gadus pieredzi 5 gadu laikā – ja nav prakse, tad ir kompetences pārbaude*);
- Sertifikāta piešķiršana balstoties uz minimālo praktiskā darba pieredzes apguves programmu
- Skaidrāk noteikti pārkāpumi un soda apmēri
- Atvieglota procedūra uz būvprojektu ekspertīzēm
- Publiski uzrādāma specialistu pieredze
- Standartu pieejamība kā obligāta prasība

Ekonomikas ministrija

Darāmais būvnormatīvu modernizēšanai

Modernizētas energoefektivitātes prasības :

- LBN 002-15 Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika
- LBN 003-15 Būvklimatoloģija
- LBN 231-15 Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija

Modernizētas projektēšanas prasības ēkām:

- LBN 208-15 Publiskas būves
- LBN 211-15 Dzīvojamās ēkas
- LBN 005-15 Inženierizpētes noteikumi būvniecībā;
- LBN 501-15 Būvizmaksu noteikšanas kārtība

Ekonomikas ministrija

Paldies!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

MPKV

ADVOKĀTU BIROJS

**Rokasgrāmatas projekts
«projektēt un būvēt» apvienoto
iepirkumu veikšanai**

Rokasgrāmatas projekts «projektēt un būvēt» apvienoto iepirkumu veikšanai

---

**Latvijas Būvuzņēmēju partnerība ir izstrādājusi
Rokasgrāmatas projektu
«projektēt un būvēt» apvienoto iepirkumu veikšanai**

**Rokasgrāmatas projekts ir publicēt
Latvijas Būvuzņēmēju partnerības
mājas lapā <http://www.latvijasbuvnieki.lv/>**

Visi interesenti tiek aicināti izteikt savus priekšlikumus !

Kāpēc ir izstrādātas Rokasgrāmatas projekts «projektēt un būvēt» apvienoto iepirkumu veikšanai?

Jaunais Publisko iepirkumu likums – uzsvars uz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu

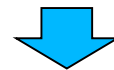
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva Nr. 2014/24/ES «Par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK.2004/18/EK».

Publisko iepirkumu likums (PIL), kas stājās spēkā 2017. gada 1. martā

„Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma”
kā prioritāra principa ieviešana, piešķirto līguma slēgšanas tiesības

to nosaka izmantojot cenu vai **izmaksas**,
piemērojot efektivitātes pieeju (piemēram, vērtējot **aprites cikla izmaksas**)
un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus **kvalitātes kritērijus**.

Kāpēc ir izstrādātas Rokasgrāmatas projekts «projektēt un būvēt» apvienoto iepirkumu veikšanai?

Lai atvieglotu jaunā regulējuma ieviešanu, **Latvijas Būvuzņēmēju partnerība** sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju, Latvijas Arhitektu Savienību, VAS „Valsts nekustamie īpašumi” un zvērinātu advokātu biroju „MPKV” 2017.gada aprīlī **izstrādāja šādas vadlīnijas:**

1) Saimnieciskā izdevīguma vērtēšanas metodoloģija būvdarbu iepirkumos;

2) Saimnieciskā izdevīguma vērtēšanas metodoloģija apvienotajos projektēšanas un būvdarbu (*Design & build*) iepirkumos.

Tieši apvienotajos projektēšanas un būvdarbu iepirkumos ir iespējams vispilnīgāk īstenot direktīvas Nr. 2014/24/ES ieviestos jaunievedumus, proti, saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu principu, piemērojot aprites cikla izmaksu metodi.

Apvienoto projektēšanas un būvdarbu iepirkumu veikšana Latvijā ir retums, kaut gan Rietumvalstīs, īpaši ASV, šādu **apvienoto iepirkumu veikšana kļūst arvien izplatītāka.**

Lai iedrošinātu pasūtītājus izvēlēties apvienotos projektēšanas un būvdarbu iepirkumus un atvieglotu pasūtītājiem to sagatavošanu, Latvijas Būvuzņēmēju partnerība nolēma izstrādāt **Rokasgrāmatu «projektēt un būvēt» apvienoto iepirkumu veikšanai.**

P&B priekšrocības un trūkumi

„Projektēt-iepirkt-būvēt” (PIB, *angļu valodā - Design-bid-build, DBB*)

Tradicionālajai iepirkuma procedūrai, kur **sākotnēji tiek izstrādāts būvprojekts, bet pēc tam tiek veikts būvdarbu iepirkums.**

„Projektēt un būvēt” (P&B, *angļu valodā - Design-build, DB*)

Būvniecības veids, kurā par projektēšanu un būvdarbiem **ir atbildīga viena persona**, parasti būvkomersants (būvdarbu veicējs), turpmāk arī ērtības labad saukts par Uzņēmēju.

Šādā gadījumā projektēšanu un būvdarbus **iepērk vienlaikus no vienas personas.**

Tas **mazina riskus**, kas saistīti ar projektētāja, būvdarbu veicēja un pasūtītāja strīdiem.

Kā viena no būtiskākām P&B priekšrocībām ir ievērojami **īsāks būvniecības laiks.**

P&B priekšrocības un trūkumi

P&B vēsturiskā skatījumā

P&B strauji kļūst populārs pēc šīs metodes atgriešanās kopš 20. gadsimta 80.gadiem.

Piemēram, tādās valstīs kā **Apvienotā Karaliste un ASV**, tās izmantošanas apmērs ir būtiski audzis gan publiskajā, gan privātajā sektorā.

Savā ziņā **P&B ir „atgriešanās pie saknēm”**, kad par visu būvniecības procesu bija **atbildīga viena persona - būvmeistars (angļu. val. – master builder)**, salīdzinājumam, vārds – arhitekts - radies no grieķu valodas (arkhi-, galvenais + tekton, būvnieks), tas ir galvenais būvnieks, jeb būvmeistars.

PIB vēsturiskā skatījumā ir samērā jauna parādība. Duālistiskā pieeja būvniecības procesam, kad projektēšana (arhitekta darbs) tiek nodalīta no būvdarbu veikšanas ir samērā jauna – tā ir izplatījusies pēdējo 150 gadu laikā.

P&B pastāv no būvniecības pirmsākumiem un šobrīd strauji atgriežas.

1. Priekšrocības: Viens atbildīgais / mazāk risku pasūtītājam

P&B gadījumā attiecībā pret pasūtītāju ir viens atbildīgais, no kā izriet, ka pasūtītājam nav **jāuztraucas par riskiem saistībā ar projektētāja un būvdarbu veicēja strīdiem**, kas var novest gan pie būvniecības sadārdzināšanās, gan termiņu kavēšanas.

Pasūtītājs novērš arī riskus, kas saistīti ar iespējamiem „**atbildības robiem**”, kad projektētājs un būvdarbu veicējs nevēlas uzņemties atbildību par kādu notikumu, bet vaino otru pusi.

2. Priekšrocības: P&B ir ātrāks

P&B priekšrocība ir ievērojami **īsāks būvniecības laiks**.

Pētījumos bieži vien tiek minēts **laika ietaupījums 20-30%** apmērā salīdzinot ar tradicionālo PIB iepirkumu.

P&B gadījumā **nav pārrāvuma posma starp projektēšanu un būvdarbiem**, kad pēc būvprojekta sagatavošanas ir jāveic jauns būvdarbu iepirkums.

Tā kā **būvprojekta izstrādē iesaistās gan projektētājs, gan būvdarbu veicējs**, tad krietni samazinās riski, ka projekts būs jāpārstrādā un projekta dēļ būs jāaptur būvdarbi.

Tā kā būvprojekta izstrādē iesaistās gan projektētājs, gan būvdarbu veicējs, un tas tiks īstenots uzreiz pēc tā izstrādes, tad **būvprojekts būs aktuāls un „praktiskāks”**, tas atbildīs pašreizējai situācijai būvmateriālu tirgū, tādējādi to būs iespējams īstenot dzīvē ātrāk un efektīvāk.

3. Priekšrocības: Lielāka skaidrība par kopējām izmaksām / potenciāls ietaupīt līdzekļus

Kā izriet no viena atbildīgā principa, tad **būvdarbu veicējam ievērojami samazināsies iespējas būvniecības laikā pieprasīt papildus maksājumus, atsaucoties uz būvprojekta nepilnībām.** Līdz ar to pasūtītājam P&B gadījumā ir lielākas pamats rēķināties ar noteiktu kopējo darbu gala summu.

P&B gadījumā, ja tas tiek veikts veiksmīgi un pareizi, **ir potenciāls samazināt kopējās būvniecības izmaksas**, tomēr šis apgalvojums ir strīdīgs.

4. Priekšrocības: Vispārēja projekta optimizācija / elastīgākas iespējas mainīt projektu / iekļaut tajā inovācijas

Būvprojektos bieži vien paredz risinājumus, kuri sadārdzina būvniecības ieceri, lai gan šāds sadārdzinājums nav samērīgs ar risinājuma doto labumu.

P&B gadījumā Uzņēmējs ir tieši ieinteresēts, lai būvprojekts būtu pēc iespējas optimāls, tādējādi **maksimāli iekļaujoties kopējā līguma cenā.**

No iepriekš minētā viena atbildīgā principa izriet arī tas, ka būvprojekta izstrādes gaitā ir **elastīgākas iespējas mainīt projektu un iekļaut tajā inovācijas.**

5. Trūkumi: Mazāka pasūtītāja kontrole

PIB gadījumā projektētājs (arhitekts) savā ziņā darbojas kā pasūtītāja advokāts, pārstāvot pasūtītāja intereses attiecībās ar būvdarbu veicēju. P&B gadījumā projektētājs būs būvdarbu veicēja pakļautībā.

Līdz ar to pēc projektēšanas uzdevuma izstrādes un iepirkuma noslēgšanās pasūtītājam teorētiski ir salīdzinoši mazākas iespējas ietekmēt Uzņēmēju (projektētāju un būvdarbu veicēju).

Tomēr šī trūkuma ietekmi pasūtītājs var mazināt, rūpīgi izstrādājot iepirkuma dokumentāciju un deleģējot kompetentus pasūtītāja pārstāvjus (darbiniekus vai pieaicinātus speciālistus), kas īpaši uzraudzīs Uzņēmēju būvprojekta izstrādes stadijā.

6. Trūkumi: Lielāks pasūtītāja finanšu un administratīvā resursu patēriņš P&B nodrošināšanai

Lai veiksmīgi īstenotu P&B, pasūtītājam jāērķinās ar papildus finanašu un administratīvo resursu patēriņu.

Gadījumā, ja pasūtītājam nav vēlmes vai iesēju aktīvi iesaistīties P&B īstenošanā, tad prātīgāk būtu izvēlēties PIB.

P&B gadījumā Uzņēmējs iegūst krietni lielāku rīcības brīvību un līdz ar to arī iespējas to izmantot savām interesēm.

P&B gadījumā ļoti būtiska ir pasūtītāja spēja rūpīgi un pārdomāti sagatavot projektēšanas uzdevumu, iepirkuma dokumentu un līgumu ar Uzņēmēju, kā arī pasūtītāja iespējas nodrošināt savus pārstāvjus – darbiniekus un/vai pieaicinātos speciālistus, kas uzraudzītu Uzņēmēju, īpaši projektēšanas stadijā.

7. Priekšrocības/Trūkumi: Kvalitāte

Atkarībā no tā, cik ļoti pasūtītājs ar finansiāliem un personāla resursiem ir gatavs iesaistīties būvniecības procesā un kontrolēt Uzņēmēju, ir atkarīgs arī tas, cik kvalitatīvs būs būvniecības procesa rezultāts.

Lai nodrošinātu būvniecības procesa kvalitatīvu rezultātu, pasūtītājam būtu jāiegulda resursi, gan P&B rūpīgai un pārdomātai iepirkuma procedūras sagatavošanai (projektēšanas uzdevuma, kā arī līguma projektu izstrādei), gan rūpīgai un detalizētai projektēšanas posma uzraudzībai.

Pareizi vecot Uzņēmēja uzraudzību un kontroli, P&B nodrošinās rezultātu, kas vairāk atbildīs pasūtītāja vajadzībām nekā PIB gadījumā.

Apvienoto projektēšanas un būvdarbu iepirkums Latvijas Republikas normatīvajos aktos tieši netiek regulēts, vienlaikus neparedzot tam arī nekādus tiešus ierobežojumus.

Galvenie tiesību akti pamatojoties uz kuriem izstrādāts rokasgrāmatas projekts:

- Publisko iepirkumu likumam (PIL), kas stājās spēkā 2017.gada 1.martā
- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr. 2014/24/ES „Par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK.
- Būvniecības likumam, turpmāk arī - BL,
- MK noteikumiem Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi”, turpmāk arī – VBN,
- MK noteikumiem Nr.529 Ēku būvnoteikumi”.

Rokasgrāmatas projekta izstrādāšanas laikā tika pārstrādāti vai izstrādāti no jauna vairāki ar būvniecību saistīti normatīvie akti, piemēram:

- Vispārīgie būvnoteikumi,
- Pārējo inženierbūvju būvnoteikumi.
- MK līdz 2018.gada 1.janvārim. jāizdod noteikumi par publisko būvdarbu līgumā un publisko pakalpojumu līgumā par projektēšanu, projekta ekspertīzi un būvuzraudzības veikšanu obligāti ietveramos nosacījumus un to saturu.

Lēmums par P&B iepirkuma veikšanu

Lai pieņemtu lēmumu par P&B veikšanu – pasūtītājam būtu jāveic sākotnēja projekta izpēte un jāizstrādā projekta stratēģija

Pasūtītājam ir **jānoformulē savas vajadzības un jāapzinās savas iespējas**, un uz tā pamata jā sagatavo stratēģija to īstenošanai.

Projekta sākotnējās izpētes apjoms ir atkarīgs no attiecīgā **projekta sarežģītības, apjoma, steidzamības, specifikas un citiem apstākļiem**.

Galvenais projekta sākotnējās izpētes **mērķis ir novērst neparedzamas izmaksas, būvniecības kavējumus un citus nākotnes riskus**.

Projekta izpētes viens no **uzdevumiem ir nonākt pie pamatota lēmuma par to, vai pasūtītājam konkrētā gadījumā ir izdevīgāk izvēlēties P&B vai PIB**.

Lēmums par P&B iepirkuma veikšanu

Projekta (sākotnējās) izpētes ietvaros pēc vajadzības izpēta/nosaka/prognozē:

- 1) iespējamās **būvniecības vietas** alternatīvas, veic būvniecības vietas izpēti, tai skaitā ģeoloģisko izpēti;
- 2) projekta **finansējuma** aptuveno apjomu, finansējuma veidu un avotu. Izvērtē projekta dzīvotspēju un veic projekta aprites cikla izmaksu sākotnējo novērtējumu;
- 3) projekta realizācijai nepieciešamo **laiku**, izstrādājot aptuvenu veicamo pasākumu programmu;
- 4) **normatīvo aktu prasības**, īpaši attiecībā uz specifiskiem projektiem, piemēram, vai nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, citas vides prasības, kultūra pieminekļu aizsardzības prasības utt.;
- 5) **pasūtītāja iespējas iesaistīties projekta realizācijā**, ņemot vērā tā vajadzības, vēlmes un iespējas; novērtēt pasūtītāja rīcībā esošo darbinieku spējas iesaistīties projektā, apsvērt iespēju piesaistīt speciālistus „no malas”;

Lēmums par P&B iepirkuma veikšanu

Projekta (sākotnējās) izpētes ietvaros pēc vajadzības
izpēta/nosaka/prognozē:

- 6) **iespējamās būves projektēšanas alternatīvas, tās ekonomiski pamatojot; faktiski šajā brīdī pasūtītājam ir jāsalīdzina P&B un PIB iespējamās priekšrocības attiecīgam projektam**, ņemot vērā iepriekš minētos sākotnējās izpētes rezultātus, tai skaitā projekta realizācijas termiņus, finansējuma apjomu, kā arī paša pasūtītāja resursus; šajā izpētes stadijā pasūtītājs nosaka arī prioritātes attiecībā uz būvi, vai un cik ļoti tajā būs būtiski vides, estētiskie, sociālie vai citi kritēriji;
- 7) **projekta riskus;**
- 8) **projekta ietekmi uz vidi un ilgtspējību;**
- 9) būves uzturēšanu, apsaimniekošanu un tehniskās apkopes **izmaksas pēc tās pabeigšanas;**
- 10) iespējamās **iepirkuma procedūras;**
- 11) kā arī citus jautājumus, ņemot vērā projekta sarežģītību un specifiku.

Lēmums par P&B iepirkuma veikšanu

Nav nosakāmi universāli kritēriji tieši kādos gadījumos noteikti būtu vai nebūtu veicams projektēt un būvēt apvienotais iepirkums.

Vispārējais uzskats ir tāds, ka P&B nav ieteicams izmantot sekojošos gadījumos:

1) **Vēsturisko ēku atjaunošanai un pārbūvei.**

Galvenais risks – nespēja precīzi paredzēt līguma darbu apjomu, tā kā būvdarbu laikā var atklātie nepieciešamība veikt iepriekš neparedzamus papildus darbus, un līdz ar to cenas apjomu.

2) **Unikālām būvēm, kurām būtiski ir to arhitektoniskie risinājumi.** Šajā gadījumā būtu ieteicams PIB.

Pretrunīgi viedokļi ir attiecībā uz P&B izmantošanu ļoti lieliem vai maziem projektiem. Abos gadījumos ir iespējama P&B piemērošana:

1) **gan lieliem projektiem**, kā tas bija Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā, Rīgā,

2) **gan relatīvi maziem projektiem**, kad atsevišķa projektēšanas stadija nav nepieciešama, un pasūtītājs pats vai piesaistot speciālistu, ir spējīgs izstrādāt projektēšanas uzdevumu.

Lēmums par P&B iepirkuma veikšanu

P&B piemēri ārvalstīs:

P&B plaši izmanto **ASV (piemēram, Kalifornijā, Floridā, Arizonā), kā arī Rietumeiropā (piemēram, Apvienotajā Karalistē, Nīderlandē).**

Kā **infrastruktūras objektu piemēri** minami - ceļi, tilti, dzelzceļa infrastruktūra, ūdens apgādes sistēmas, lidostas u.tml.

Pie **publisko ēku piemēriem minamas** – skolas, slimnīcas, militāras būves, cietumi, peldbaseini, biroja ēkas u.tml.

P&B piemēri Latvijā:

- 1) Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā, Rīgā, 1.kārtas tehniskā projekta izstrāde, būvniecība un autoruzraudzība;
- 2) Ziedoņdārza un Grīziņkalna parka revitalizācijas tehnisko projektu izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbi;
- 3) Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija saskaņā ar FIDIC iekārtu piegādes un projektēšanas – būvniecības darbu līguma noteikumiem (Dzeltenā grāmata) (Daugavpils);
- 4) Ilūkstes pilsētas stadiona būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība;
- 5) Daugavas stadiona Rietumu tribīņu pārbūves būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība;
- 6) Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Brīvības bulvārī 36, Rīgā;
- 7) Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Smilšu ielā 1, Rīgā.

Pasūtītāja komanda

Kā iepriekš minēts P&B gadījumā būtiskas ir pasūtītāja iespējas nodrošināt savus pārstāvjus – darbiniekus un/vai pieaicinātos speciālistus, kas uzraudzītu Uzņēmēju, īpaši projektēšanas stadijā.

Sarežģītu būvniecības procesu iepirkumos attiecīgajā komandā būtu jābūt ne tikai administratīviem darbiniekiem, bet arī tehniskajiem darbiniekiem.

Pieaicinātie speciālisti

P&B gadījumā pasūtītājam būtiski ir izlemt vai nebūt nepieciešams iepirkt trešo personu pakalpojumus, īpaši projektēšanas stadijā u.tml.

Piemērs: FIDIC inženieru piesaiste.

Inženiera lomu šajā kontekstā var pildīt arī kāds konsultāciju komersants, kurš nozīmētu kompetentu atbildīgo personu vai arī būvuzraugs.

Šajā sakarā jāmin divus FIDIC – izstrādātos tipveida līgumus:

- FIDIC Iekārtu piegādes, projektēšanas - būvniecības darbu līgums - **Dzeltenās grāmatas.**
- FIDIC Pasūtītāja/ Konsultanta tipveida pakalpojumu līgums - **Baltās grāmatas.**

P&B gadījumā kopā tiek iepirkta būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbi. P&B var ietvert dažādus projektēšanas posmus!

1. P&B šaurākā nozīmē (arī galvenā iepirkuma ieteicamais veikšanas brīdis)

1) būves un zemes gabala funkcionālais risinājums (plānojums), **būves ārējais veidols** (fasādes, griezumi, vizualizācijas);

2) veikti būvprojektēšanas sagatavošanas darbi (ir iestāžu un organizāciju tehniskie un īpašie noteikumi; galvenās inženierizpētes – topogrāfija, inženierģeoloģija; tehniskā apsekošana);

3) projektēšanas uzdevums, tai skaitā, tehniskā specifikācija;

4) akceptēta būvniecības iecere (būvprojekts minimālā sastāvā).

Tam seko galvenais P&B iepirkums, kurā ietilpst - būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbi.

P&B gadījumā kopā tiek iepirkta būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbi. P&B var ietvert dažādus projektēšanas posmus!

2. P&B plašākā nozīmē

Galvenajā P&B iepirkumā ietilps būvprojekta izstrāde, (kurā arī ietilpst būvprojektēšanas sagatavošanas darbi, būvprojekta minimālā sastāvā izstrāde!), autoruzraudzība un būvdarbi.

P&B plašākā nozīmē būs piemērotāks **vienkāršākai vai mazāk apjomīgai būvniecībai**, tikai gadījumos:

- 1) ir veikta rūpīga **priekšizpēte**;
- 2) ar noteiktu drošības pakāpi ir iespējams **prognozēt veicamo darbu apjomu**, un
- 3) pastāv **zems risks, ka varētu atklāties papildus veicamie darbi**.

Projektēt un Būvēt – iepirkuma procesa apraksts

Turpmāk aprakstīts P&B pirmais variants (*P&B šaurākā nozīmē*), P&B otrs variants (*P&B plašākā nozīmē*) ietver visus pirmā varianta posmus vienā iepirkumā.

1) Metu konkurss, būvprojekta sagatavošanas darbi, būvprojekts minimālā sastāvā

2) Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecības darbi

3) Projektēšanas uzraudzība, būvprojekta ekspertīze, būvuzraudzība

Metu konkurss

- 1) P&B gadījumā būves metu var iegūt atsevišķa metu konkursa rezultātā atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8. panta otrās un trešās daļas regulējumam.
- 2) Metu atsevišķos vienkāršākos gadījumos var iegūt arī citas iepirkuma procedūras rezultātā
- 3) meta vietā iepirkuma dokumentu sastāvā var tikt iekļauta cita veida dokumentācija, kas ietver grafisko daļu (piemēram, veicamo darbu apjomu un raksturu paskaidrojošas skices uz ēkas kadastrālās uzmērīšanas lieta).

Metu konkursa gadījumā var paredzēt, ka ar metu konkursa uzvarētāju **tiks turpināta sarunu procedūra un, iespējams, tiks slēgts arī līgums par projektēšanas uzdevuma/tehniskās specifikācijas izstrādi, kā arī tiks izstrādāts un saskaņots būvprojekts minimālā sastāvā**, taču iepriekš minēto dokumentu izstrādi var uzticēt arī citam pakalpojuma sniedzējam.

Būvprojektēšanas sagatavošanas darbi (inženierizpēte, tehniskā apsekošana)

Būvprojektēšanas sagatavošanas darbus – galvenās teritorijas inženierizpēti (piemēram, topogrāfija, inženierģeoloģija), ēkas tehnisko apsekošanu un kultūrvēsturiskās inventarizācijas darbus var iepirkt divos variantos:

- 1) ***P&B šaurākā nozīmē*** - iepirkt kopā ar MBP vai arī atsevišķi pirms MBP iepirkuma.
- 2) ***P&B plašākā nozīmē*** - iepirkt galvenā P&B iepirkuma ietvaros.

Projektēšanas uzdevums / Būvprojekts minimālā sastāvā

Atbilstoši VBN 27. punktam pasūtītājs ir atbildīgs par atbilstoša projektēšanas uzdevuma izstrādi.

P&B iepirkuma gadījumā pasūtītājam ir papildus atbildība izstrādāt projektēšanas uzdevumu tādā apjomā un kvalitātē, kas nodrošina efektīvu P&B īstenošanu.

Būvprojekta izstrāde

P&B gadījumā pasūtītājam rūpīgi ir jāizstrādā prasības būvprojekta izstrādei un līgumā jāparedz skaidrus priekšnoteikumus būvprojekta saskaņošanai.

P&B gadījumā par būvprojekta izstrādi atbildīgs būs būvspeciālists, kas apvienotā iepirkuma gadījumā būs tieši vai netieši pakļauts Uzņēmējam.

Projektēšanas uzraudzība

P&B gadījumā būtu apsverams atsevišķa pakalpojuma iepirkšana – **projektēšanas uzraudzība.**

Projektēšanas uzraudzību iespējams, piemēram, **iepirkt kopā ar būvprojekta ekspertīzes pakalpojumiem.**

Projektēšanas uzraudzības veicēja galveno pienākumu piemēri:

- 1)veikt būvprojekta izvērtēšanu tā izstrādes stadijā,
- 2)konsultēt pasūtītāju par projektēšanas uzdevuma atbilstību pasūtītāja vajadzībām,
- 3)konstatēt novirzes no projektēšanas uzdevuma un normatīvajiem aktiem un informēt par to pasūtītāju.

Autoruzraudzība

Attiecībā uz P&B gadījumu būtiskākā nianse autoruzraudzības sakarā ir tajā, ka MBP un būvprojektu parasti neizstrādā viena un tā pati persona. Nav tiesisku šķēršļu tam, lai autoruzraudzību veiktu būvprojektā izstrādātājs, lai arī šī persona nav MBP izstrādātājs.

Slēdzot līgumu par MBP izstrādāšanu, ir jāparedz noteikumi, kas ļauj pasūtītājam rīkoties ar autortiesību objektiem, kas radīti MBP izstrādāšanas laikā.

P&B līgumā būtu jāapredz, ka autoruzraudzības gaitā pieņemtiem tehniskiem risinājumiem jābūt saskaņotiem ar pasūtītāju vai tā pārstāvi.

Būvdarbi un būves pieņemšana ekspluatācijā

Šis būvniecības posms P&B gadījumā būtiski neatšķiras no PIB gadījuma.

Galvenā atšķirība ir tajā, ka būvdarbus var uzsākt uzreiz pēc tam, kad būvatļauja kļuvusi neapstrīdama, kas ievērojami saīsina kopējo būvniecības laiku.

Iepirkuma procedūras veidi, dokumentu paraugi, kandidātu atlase

Iepirkuma procedūras veidi

P&B galvenais iepirkums - būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība – tiek veikts vispārējā kārībā saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, 2017. gada 28. februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 107 „Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība” un citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība apvienotajā iepirkumā vispiemērotākā ir PIL 8. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktā iepirkuma procedūras: **atklāts konkurss.**

PIL 8. pantā noteiktos gadījumos ir iespējams P&B iepirkuma gadījumā piemērot arī citas iepirkuma procedūras. Piemēram, 8.panta 6.daļas 2.punktā noteikts, ka **konkursa procedūru ar sarunām un konkursa dialogu** pasūtītājs ir tiesīgs piemērot, ja: iepirkuma līgums ietver projektēšanu vai inovatīvus risinājumus.

Iepirkuma procedūras veidi, dokumentu paraugi, kandidātu atlase

Dokumentu paraugi

Praktiski dokumentu paraugi ir pieejami zemāk minētajos šobrīd jau izsludinātos vai jau veikto P&B iepirkumu ietvaros. Tajos ir atrodami, gan piemēri P&B šaurākā nozīmē, gan P&B iepirkumiem plašākā nozīmē:

- Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Torņakalnā, Rīgā, 1.kārtas tehniskā projekta izstrāde, būvniecība un autoruzraudzība; <http://www.lu.lv/uznemejiem/iepirkumi/atklatie-konkursi/> ;
- Ziedoņdārza un Grīziņkalna parka revitalizācijas tehnisko projektu izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbi; <http://www.rdpad.lv/grizinkalna-parka-un-ziedondarza-revitalizācijas-tehnisko-projektu-izstrade-autoruzraudziba-un-buvdarbi/>;
- Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija saskaņā ar FIDIC iekārtu piegādes un projektēšanas – būvniecības darbu līguma noteikumiem (Dzeltenā grāmata) (Daugavpils); http://www.varam.gov.lv/lat/publiskais_iepirkums/publiskais_iepirkums/?doc=11894;
- Ilūkstes pilsētas stadiona būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība; http://www.ilukste.lv/images/stories/Dokumenti_pdf/Iepirkumi/2015/INP_2015_07/INP_2015_07.pdf;
- Daugavas stadiona Rietumu tribīņu pārbūves būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvniecība; <http://www.daugavasstadions.lv/?q=node/269>;
- Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Brīvības bulvārī 36, Rīgā; <http://www.vni.lv/lat/iepirkumi/?id=380>;
- Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Smilšu ielā 1, Rīgā; <http://www.vni.lv/lat/iepirkumi/?id=379>.

Saimnieciskā izdevīguma vērtēšanas kritēriji

Kritēriju grupas	Kritēriji
1. Cena	Būvdarbu izmaksas (būvdarbu cena un garantijas laika tehnisko apkopju izmaksas)
2. Finansējums	Apmaksas noteikumi
3. Izpildes termiņi	Būvdarbu izpildes termiņi Kopējais izpildes termiņš Būtisko posmu izpildes termiņi
4. Būves garantija	Būvdarbu garantija Vispārējais garantijas periods Pagarinātais garantijas periods
5. Vadības struktūra, personāla kvalifikācija, risku analīze	Vienkārša un saprotama projekta vadības struktūra Iekļaujas vadošie darbinieki, tajā skaitā kvalitāte vadība Definēts projektā iesaistītā personāla pilnvarojums Noteikta projektā iesaistītā personāla atbildība Noteikta iesaistītā personāla aizstāšana Noteikta dokumentu aprites struktūra Projektā iesaistītā personāla nodarbinātības grafiks un pieejamība Ieviesta kvalitātes vadības u.c. sistēma (ISO vai tml.) Atbildīgā personāla pieredze līdzīgas specifiskas būvobjektos Atbildīgā personāla pieredze specifiskā jomā Atbildīgā personāla izglītība un tālākizglītība Pieredze atbilstošas energoefektivitātes ēkas būvniecībā Risku analīze Projektētāju komandas līdzšinējās sadarbības pieredze BIM sistēmas lietošana

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība

Būvniecības procesa dalībnieku **likumisko atbildības apmēru** galvenokārt nosaka BL 19.pants, kā arī VBN un arī atsevišķas ĒBN normas.

Būvdarbu veicēja **civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu** regulē BL 20.pants.

P&B gadījumā īpaši būtisks ir VBN 35.punkts, kurā noteikts, **ja būvprojekta izstrādātājs neturpina tā izstrādi** (tai skaitā pēc atzīmes par projektēšanas nosacījumu izpildi), **jaunais būvprojekta izstrādātājs, ar kuru noslēgts attiecīgs līgums, uzņemas pilnu atbildību par būvprojektu**, kā arī par tā atbilstību sākotnējai iecerei.

BL 19.panta astotajā daļā noteikts, ka būvniecības procesa dalībniekam ir pienākums šajā likumā un **Civillikumā noteiktajā kārtībā** atlīdzināt citiem būvniecības procesa dalībniekiem un trešajām personām tos zaudējumus, kurus viņš nodarījis ar savu darbību vai bezdarbību.

Pasūtītajām īpaša vērība būt jāvelta P&B galvenajā līgumā paredzētajam Būvniecības procesu veicēju atbildības apjomam, tā kā **Civillikums dod plašu brīvību nosakot gadījumus par ko pusēm būtu jāatbild.**

Civillikuma 1785.pantā noteikts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums izriet no līgumiskas saistības pārkāpuma, tad atlīdzības apmēru noteic šā līguma saturs.

Civillikuma 1773.pantā noteikts, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvaramā vara.

MPKV

ADVOKĀTU BIROJS

Paldies par uzmanību!

Mārtiņš Grīnbergs

rakstiet: martins.grinbergs@mpkv.lv

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

Projektēt un būvēt attīstības projektu ieviešanas metodes

Armands Rabovičs

VAS «Valsts nekustamie īpašumi»

Projektu vadības daļas vadītājs

[E-pasts: Armands.Rabovics@vni.lv](mailto:Armands.Rabovics@vni.lv)

Tel.: 67024971

letvars:

- Esošā situācija
- Attīstības projektu vadība
- Ieviešanas modeļi
- Projektēt iepirkt un būvēt (design-bid-build – angļu val.)
- PIB
- Projektēt un būvēt (design-build – angļu val.) – PB
- VNĪ pieredze
- Secinājumi
- Priekšlikumi

Esošā situācija:

- Līdzšinējā prakse attīstības projektu ieviešanā nerada pozitīvu rezultātu;
- Atbildību sadalījums attīstības procesā iesaistīto starpā ir problemātisks;
- Nepietiekoši pārņemta pozitīvā pasaules pieredze;
- Kopēja tirgus dalībnieku vēlme uzlabot situāciju.

Attīstības projektu vadība (1):

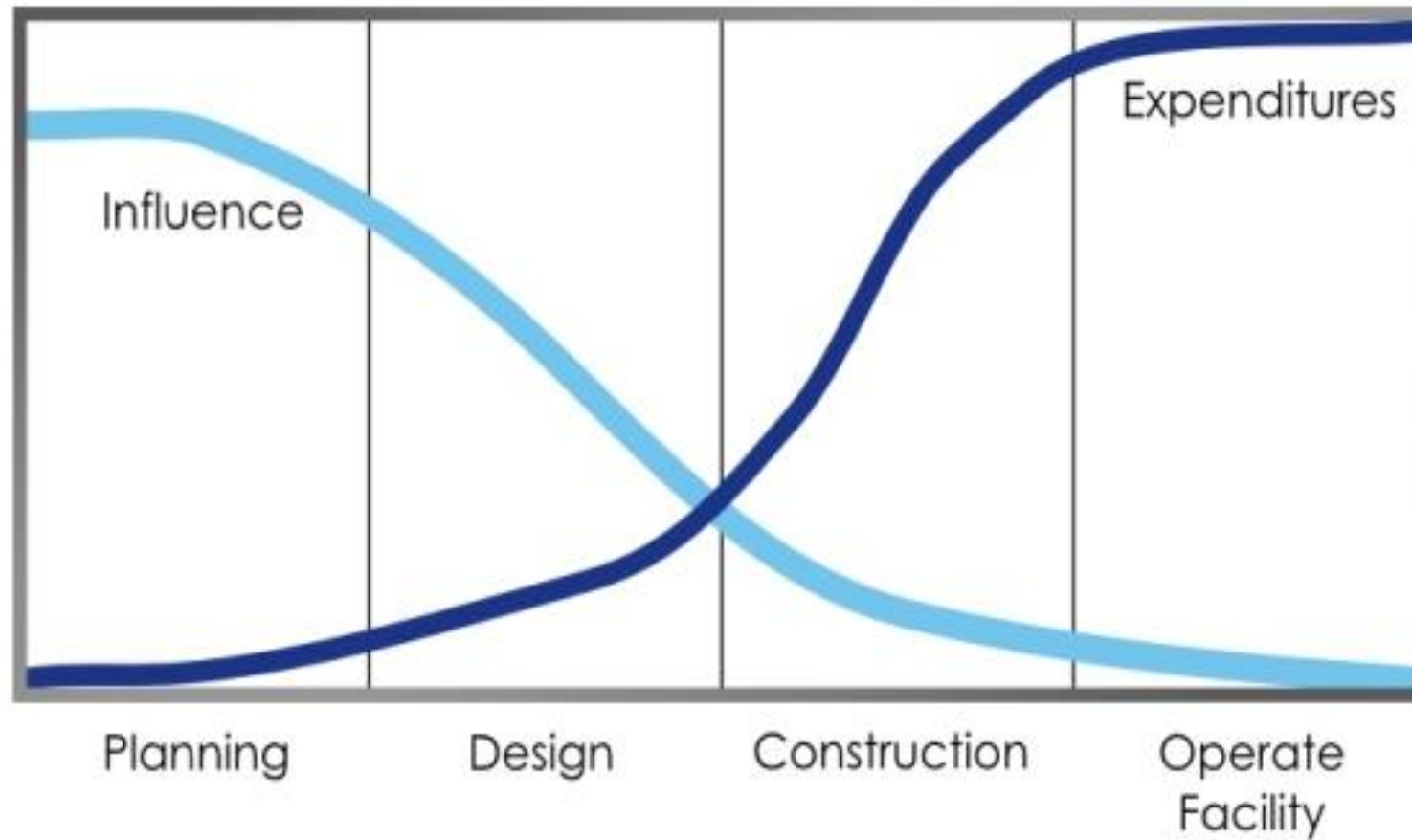
➤ Pilns attīstības projektu ieviešanas cikls:

- Attīstības projektos ļoti nozīmīga ir tieši **projekta idejas** un **projektēšanas uzdevuma** stadijas, jo:
  - tiek precīzi definētas gala lietotāja prasības;
  - tiek veikta kultūrvēsturisko, inženiertehnisko, juridisko risku analīze;
  - tiek identificēts sākotnējais budžets un nepieciešamais laiks projekta realizācijai.
- PB, PIB vai cits **ieviešanas modelis** tiek piemērots, lai efektīvāk novērstu sākotnēji identificētos riskus
- Iepirkuma process – **PIL prasības attiecas uz jebkuru** tālāko projekta ieviešanas modeli

Attīstības projektu vadība (2):

Projektēšanas uzdevuma un projekta ieviešanas modeļa izvēles nozīme

Ieviešanas modeļi

- **Nepieciešamība/pamatojums:**
  - Dažādiem ieviešanas modeļiem **atšķiras risku sadalījums** procesā iesaistīto starpā;
  - Mēģinājums atrast **optimālāko risinājumu** attīstības projektu ieviešanā;
  - **Teorētisks pieņēmums**, ka PB gadījumā tiek palielināta būvuzņēmēja «brīvība», kas veicina inovatīvāku un efektīvāku risinājumu pielietošanu.

- **Dažādu modeļu salīdzinājumā izmantotie parametri:**
  - **Laiks un izmaksas;**
  - **Pielietojums dažāda tipa objektos** (ceļu būve, sabiedrisko ēku būvniecība, utt.);
  - **Risku sadalījums.**

Projektēt, iepirkt un būvēt - PIB

- Tradicionāli **plaši izmantots** ieviešanas modelis visā pasaulē;
- **Pasūtītājs atsevišķi iepērk** gan būvprojekta autoru, gan būvuzņēmēju;
- **Būvuzņēmējs tiek iepirkts** balstoties uz izstrādāto būvprojektu (risinājumi, tāmes, tehnoloģijas, u.c.).

PRIEKŠROCĪBAS	RISKI
- Kopējās izmaksas ir teorētiski zemākas, jo ir <i>precīzāk</i> definēts būvniecības apjoms un būvuzņēmējam deleģēti mazāki riski (skaņošanas risks); - Plašāka izvēle starp būvuzņēmējiem; - Būvprojekta autors spēj labāk pārstāvēt pasūtītāju, jo nav atkarīgs no būvuzņēmēja (nav tā apakšuzņēmējs); - Pasūtītājs saņem <i>precīzi tādu produktu</i> kādu pasūtījis (modelis neparedz būtiskas novirzes no būvprojekta).	- Būvuzņēmējs nav iesaistīts būvprojekta izstrādē; - Modelis pakļauts papildus izmaksu riskam; - Papildus izmaksu dēļ tiek apšaubīta projekta kvalitāte; - Bez kvalificēta tāmētāja iesaistes iespējamās kļūdas būvprojekta apjomu/cenu aprēķinos; - Bez gala saskaņojumiem nav iespējams uzsākt būvniecības iepirkumu un noslēgt būvniecības līgumu – kavējums laikā.

Projektēt un būvēt - PB

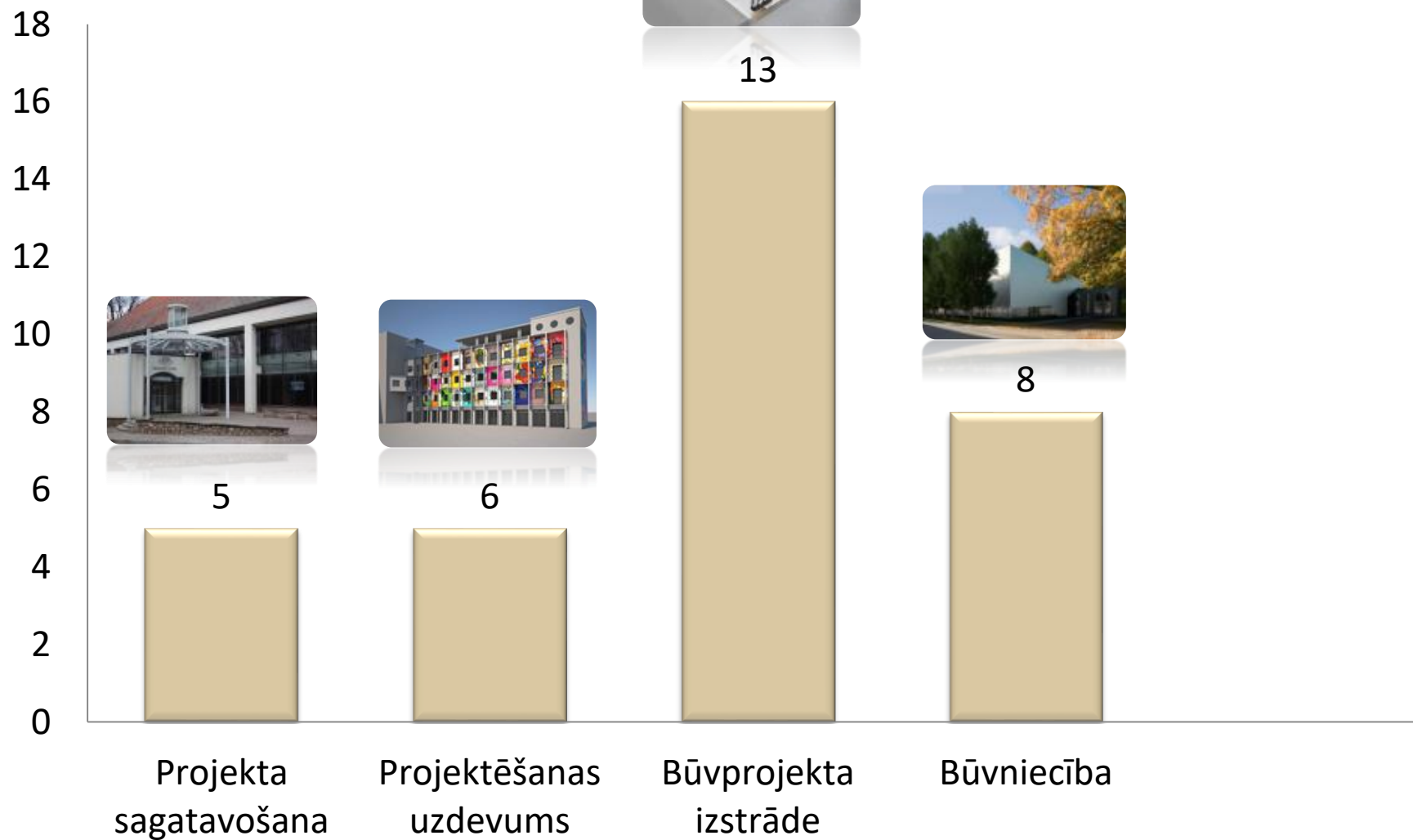
- Pēdējos 20 gados Eiropā salīdzinoši plaši izmantots modelis;
- Pasūtītājs algo vienu atbildīgo par visu būvprojektēšanas un būvniecības procesu;
- Teorētiski PB sniedz pasūtītājam lielāku ieguldījumam atbilstošu vērtību, jo pielieto inovatīvākus un efektīvākus risinājumus.

PRIEKŠROCĪBAS	RISKI
- Minimizē pasūtītāja iesaisti konfliktu situācijās starp būvprojektētāju un būvuzņēmēju; - Minimāls papildus izmaksu risks (atkarīgs arī no līguma nosacījumiem!); - Teorētiski ir iespējams pielietot inovatīvākus risinājumus un tehnoloģijas, kuras tiktu ierobežotas jau saskaņota projekta gadījumā; - Komersants pilnībā uzņemas saskaņošanas un ar to papildus saistītos riskus; - Teorētiski īsāks realizācijas laiks.	- Neskaidri iepērkamā priekšmeta parametri var sadārdzināt visas attīstība projekta izmaksas; - Būvprojektētājs ir atkarīgs no būvuzņēmēja un tamdēļ mazāk aizstāv pasūtītāja intereses; - Inovatīvāki risinājumi ir mazāk pārbaudīti un var radīt nākotnē lielākas izmaksas pasūtītājam; - Samazinās konkurenci, jo teorētiski ir mazāk uzņēmumu, kas var piedāvāt tik kompleksu pakalpojumu.

Attīstības projekti

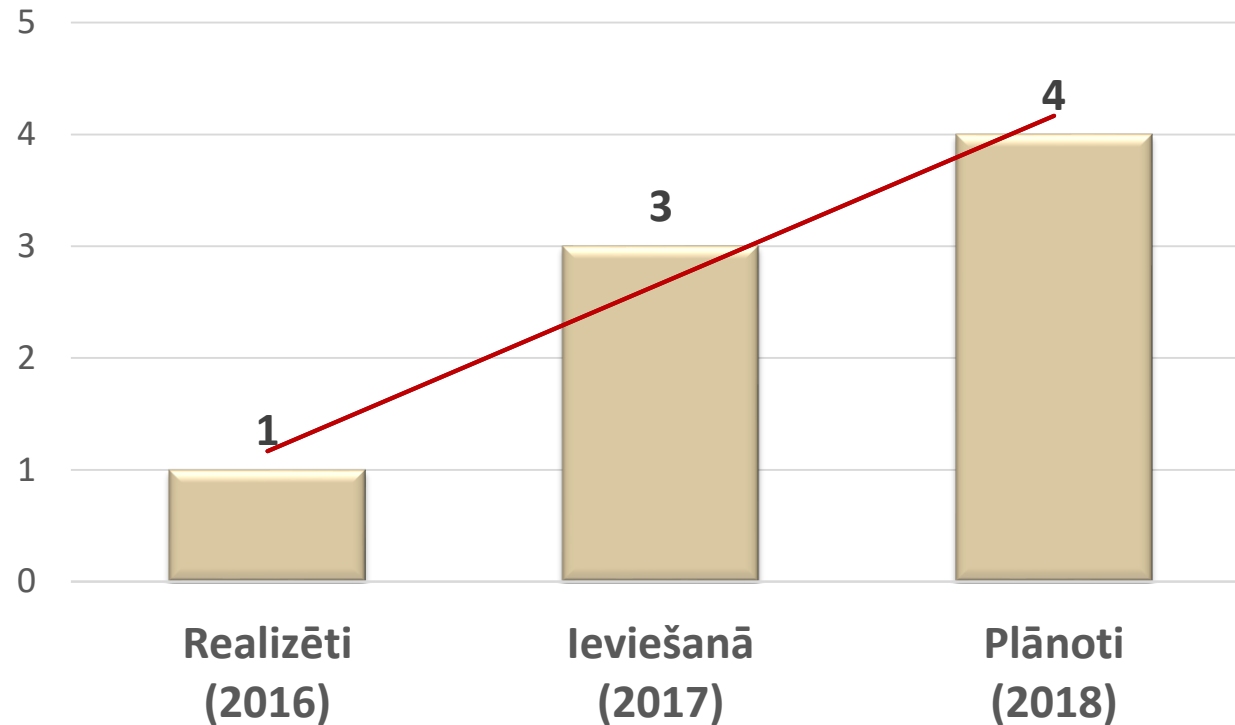

Kopumā VNĪ šobrīd īsteno 32 nozīmīgus attīstības projektus ar kopējo finansējumu 135 milj. eiro apmērā

VNĪ pieredze – PB (1)

PB ieviešanas modelis

PB izvēlēs pamatojums:

- Projekta sagatavošana;
- Plānotie būvdarbi (energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās);
- Laiks un izmaksas;
- Risku novērtējums.

VNĪ pieredze – PB (2)

IEVIEŠANĀS ESOŠIE PROJEKTI KUR TIEK IZMANTOTS PB PRINCIPS (IEPIRKUMA POSMS)	ESOŠĀ SITUĀCIJA
- Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Smilšu ielā 1, Rīgā - Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Brīvības bulvārī 36, Rīgā - Būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība un būvdarbu veikšana Kandavas ielā 2a, Daugavpilī.	- Piedāvājumu sagatavošanai 2 mēneši; - leinteresēto piegādātāju sanāksmes (katram iepirkumam 3-5); - Vērtēšanas punktu attiecība (80p.- cena; 15p. – pieredze; 4p. – attiecībā uz nodarb. pers.) - Divi atklāti konkursi izbeigti bez rezultāta (tiek veikta sarunu procedūra), iemesli: • piedāvājumu kvalitāte; • piedāvātās līgumcenas.

Secinājumi

- Neatkarīgi no ieviešanas modeļa, attīstības projektos **ir būtiski rūpīgi sagatavot projektēšanas uzdevumu** (tajā skaitā izpēti);
- PB gadījumā ir iespēja **ieekonomēt laiku, bet ne naudu** (loģisks iznākums pie papildus risku nodošanas komersantam);
- **Nav viennozīmīgu pierādījumu**, ka PB būtu efektīvāks un labāks par PIB, vai otrādi
- Standartizējamos un tipveida projektos, piem. - ceļu būve, biroji, viesnīcas, ir **vieglāk pielietot PB**;
- **Grūti realizēt PB** rekonstrukciju un netipisku funkciju projektos, piem. – specifiskas funkcijas sabiedriskās ēkas (muzeji, teātri, drošības iestādes)
- **Saimnieciski izdevīgākā iepirkuma princips** ļauj mazināt pasūtītāja riskus inovatīvu, bet maz pārbaudītu risinājumu un tehnoloģiju gadījumos

Priekšlikumi

- Sarežģītos projektos, kur tiek pielietots PIB, iespējams **ir jāpalielina laiks, lai būvuzņēmējs varētu rūpīgāk iepazīties ar būvprojektu;**
- Gan PIB, gan PB gadījumā rūpīgāk ir jāizstrādā **precīzs projektēšanas uzdevums;**
- **PIB vai PB pielietošana ir jāizvērtē** atkarībā no konkrētā attīstības projekta specifikas;
- **PB vai PIB neatbrīvo komersantus** no noslēgto vienošanos un/vai profesionālas darbības ētikas ievērošanas;
- **PB** visefektīvāk izmantot, izmantojot saimnieciski izdevīgākā iepirkuma principu.

Valsts akciju sabiedrība

«Valsts nekustamie īpašumi»

Reģistrācijas Nr.: 40003294758

Vaļņu iela 28, Rīga, LV-1980

Tālrunis : 80002000

Fakss: 67024909

E-pasts: vni@vni.lv

http://www.twitter.com/VNI_LV

<http://www.facebook.com/Valstsnekustamieipasumi>

<https://www.instagram.com/valstsnekustamieipasumi>

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Generālvienošanās būvniecības nozarē

Problēma un risinājums

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

Saturs

- 01 Ģenerālvienošanās
- 02 Būvniecības nozare
- 03 Ģenerālvienošanās būvniecības nozarē
- 04 Risinājums

01

Ģenerālvienošanās

Ģenerālvienošnās

Darba likumā noteiktā kārtībā noslēgts koplīgums nozarē
starp darba devējiem un arodbiedrību

ĢENERĀLVIENOŠANĀS OBJEKTS

minimālais atalgojums nozarē,
kas aizstāj valsts noteikto
minimālo algu

Saistošs jebkuram nozares uzņēmumam,
ja ģenerālvienošnās slēdzēji nozarē:

- nodarbina vairāk nekā 50% darbinieku
- apgrozījums ir vairāk nekā 50% no nozares kopējā

Ģenerālvienošanās noslēgšanas mērķi

Ēnu ekonomikas samazināšana

Sociālās garantijas darbiniekiem

Godīga konkurence

Darbinieku noturīga piesaiste uzņēmumam

Dempinga cenu piedāvājumu izslēgšana no publiskajiem iepirkumiem

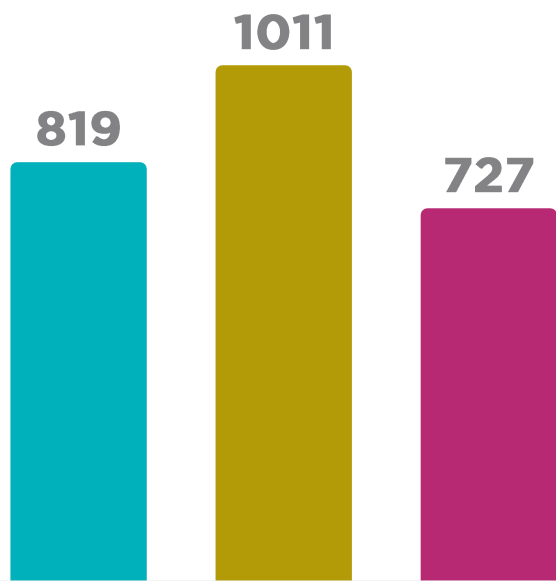

02

Būvniecības nozare

Nozarē strādājošo atalgojums un nostrādātās stundas

MĒNEŠA VIDĒJĀ DARBA SAMAKSA (EUR)

859 EUR
vidējā darba alga valstī

- Ēku būvniecība
- Inženierbūvniecība
- Specializētie būvdarbi

VIDĒJI NOSTRĀDĀTĀS STUNDAS

168 stundas mēnesī
normālais darba laiks

Nozarē strādājošo atalgojuma iedalījums, %

SPECIALIZĒTIE BŪVDARBI

■ No 0 līdz 370 EUR

■ No 370 līdz 700

■ No 700 līdz 1400

ĒKU BŪVNICĪBA

INŽENIERBŪVNICĪBA

Netiek uzrādītas reālās darba stundas un zemas stundu likmes

TOP 10 profesijās – apmēram 17 000 nodarbināto

PROFESIJA	SKAITS	VIDĒJĀ STUNDU LIKME, BRUTO	VIDĒJĀ DARBA ALGA, BRUTO	VIDĒJI NOSTRĀDĀTĀS STUNDAS
Būvstrādnieks	32 77	4,2	469,53	112
Būvdarbu vadītājs	20 25	8,67	945,35	109
Būvnieks	18 41	4,38	513,6	117
Palīgstrādnieks	15 13	3,63	393,17	108
Elektromontieris	12 41	6,26	826,18	132
Ēku celtnieks	11 92	4,14	485,7	117
Kravas auto vadītājs	10 83	5,78	842,39	146
Ceļu būves palīgstrādnieks	957	5,69	803,98	141
Namdaris	922	4,69	563,52	120
Betonētājs	777	6,32	756,84	120

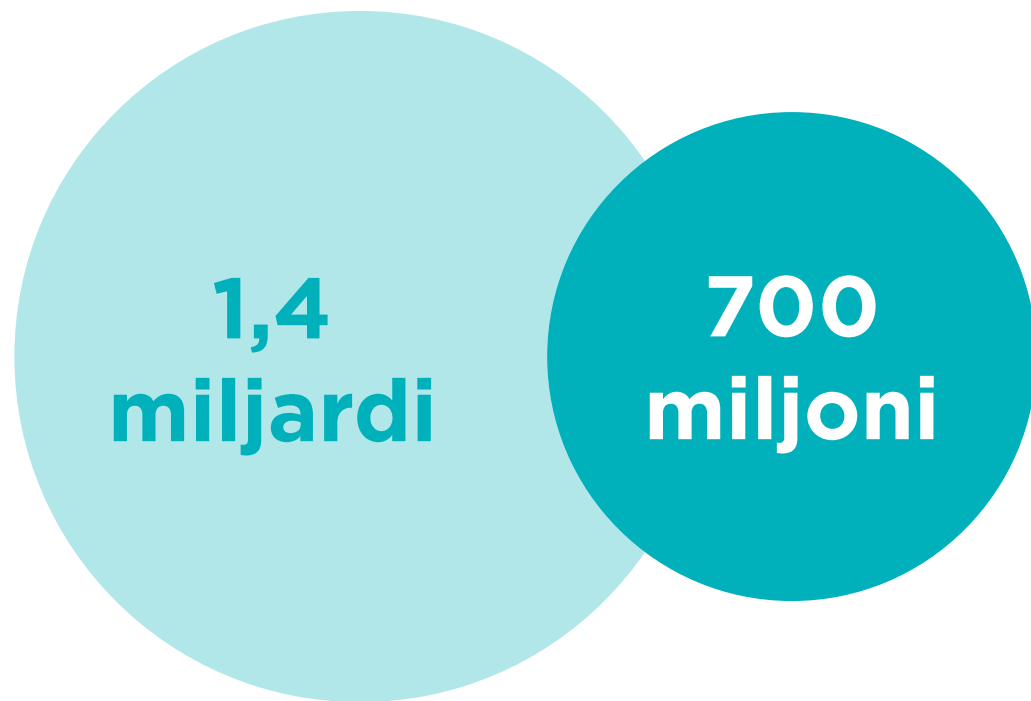

03

Generālvienošanās būvniecības nozarē

Ģenerālvienošanās noslēgšanas kritērijs

APGROZĪJUMS PAŠU SPĒKIEM

~300
nozares uzņēmumu

VEIDO 50% NOZARES APGROZĪJUMA

Ģenerālvienošnās satura veidošana

1. Visu nozarē reģistrēto profesiju datu analīze:

Nostrādāto
stundu skaits

Vidējā alga

Stundu likmes

Darbinieku skaits
profesijā

2. Radniecīgo profesiju iedalījums grupās atbilstoši profesiju klasifikatoram
3. Stundas likmes noteikšana profesiju grupās

Reģistrētās profesijas būvniecībā

Profesijas

1252

KOPĒJAIS SKAITS NACE 41-43

Ģenerālvienošanās datu
analīzes objekts:

220

PROFESIJAS, KURAS SAISTĪTAS AR
DARBA PROCESU BŪVLAUKUMĀ

Profesiju grupu izveide

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

5.

Vadītāji

2. līmeņa profesionālā augstākā

4.

Vecākie speciālisti

1. līmeņa profesionālā augstākā

3.

Speciālisti

Vidējā izglītība

2.

Kvalificēti strādnieki, amatnieki, montieri

Pamatizglītība, 7. un 8. pamatgrupa

1.

Vienkāršās profesijas

Bez profesionālās izglītības, 9.pamatgrupa

1. kvalifikācijas līmenis

Vidējā alga grupā 665 EUR: zemāka nekā faktiski tiek maksāta

ZEMĀKAS GRUPAS PROFESIJAS	VIDĒJĀ STUNDAS LIKME NOZARĒ, BRUTO	VISĀ BŪVNIECĪBAS NOZARĒ APMĒRAM 7 000 DARBINIEKI
Gadījumu darbu strādnieks	3,18	3,96 Vidējā svērtā stundu likme grupā
Tehniskais strādnieks	3,59	
Palīgstrādnieks	3,26	
Remontstrādnieks	3,86	
Būvstrādnieks	3,65	
Mākslīgo būvju palīgstrādnieks	4,81	
Asfaltētājs	6,96	
Ceļa marķējumu krāsotājs	9,88	
Inženiertehnisko būvju remontstrādnieks	5,44	
Ceļu būves palīgstrādnieks	5,31	

1. kvalifikācijas līmenis

Vidējā darba alga grupā 848 EUR: objektīva, tuvu reālajai situācijai

ZEMĀKAS GRUPAS PROFESIJAS	VIDĒJĀ STUNDAS LIKME, BRUTO 200 LIELĀKAJOS UZŅĒMUMOS	PRET VIDĒJO STUNDAS LIKMI NOZARĒ
Gadījumu darbu strādnieks	3,90	+0,72
Tehniskais strādnieks	6,02	+2,61
Palīgstrādnieks	4,02	+0,76
Remontstrādnieks	4,39	+0,53
Būvstrādnieks	4,31	+0,66
Mākslīgo būvju palīgstrādnieks	4,98	+0,17
Asfaltētājs	7,10	+0,14
Ceļa marķējumu krāsotājs	9,42	-0,46
Inženiertehnisko būvju remontstrādnieks	6,49	+1,05
Ceļu būves palīgstrādnieks	5,85	+0,54

200 PĒC APGROZĪJUMA LIELĀKIE
UZŅĒMUMI - 2 000 DARBINIEKI

5,05

Vidējā svērtā stundu
likme grupā

Minimālās likmes noteikšana profesiju grupā, ņemot par pamatu vidējās svērtās stundu likmes profesiju grupā

Minimālā alga – 773 EUR, bruto

PROFESIJU GRUPA	VIDĒJĀ SVĒRTĀ LIKME		-10%	MINIMĀLĀ ALGA GRUPĀ	
	NOZARES DATI	200 LIELĀKIE UZŅĒMUMI		BRUTO	NETO
Vienkāršās profesijas	3,96	5,05	4,55	773,00	546,00

200 lielāko uzņēmumu vidējo stundu likmi samazinot, piemēram, par 10%, un nosakot to par profesiju grupas zemāko likmi

Minimālās likmes noteikšana profesiju grupā - kvalificēti strādnieki, amatieri montieri

Minimālā alga – 969 EUR, bruto

PROFESIJU SKAITS GRUPĀ	VIDĒJĀ SVĒRTĀ LIKME		-10%	MINIMĀLĀ ALGA GRUPĀ	
	NOZARES DATI	200 LIELĀKIE UZŅĒMUMI		BRUTO	NETO
133	5,34	6,33	5,70	969,00	685,03

70%

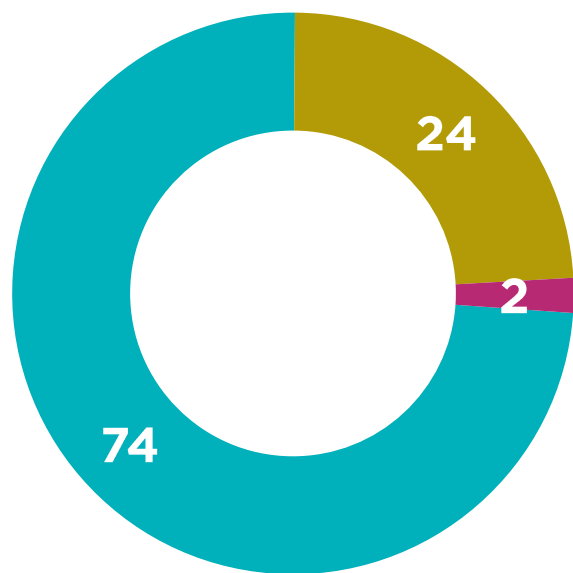
**būvniecībā nodarbināto oficiāli strādā
nepilnu darba laiku**

Nozares uzņēmumu dalības priekšnoteikumi ģenerālvienošanās noslēgšanā

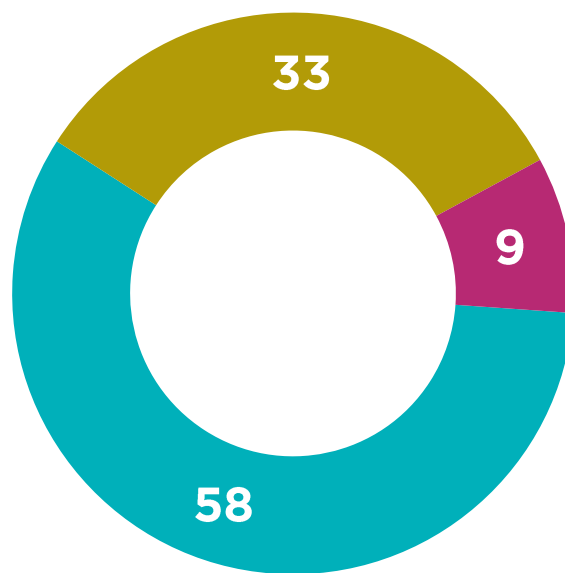
Virsstundu apmaksas problemātikas risinājums

Darba vietu sadalījums pēc nostrādāto stundu skaita, %

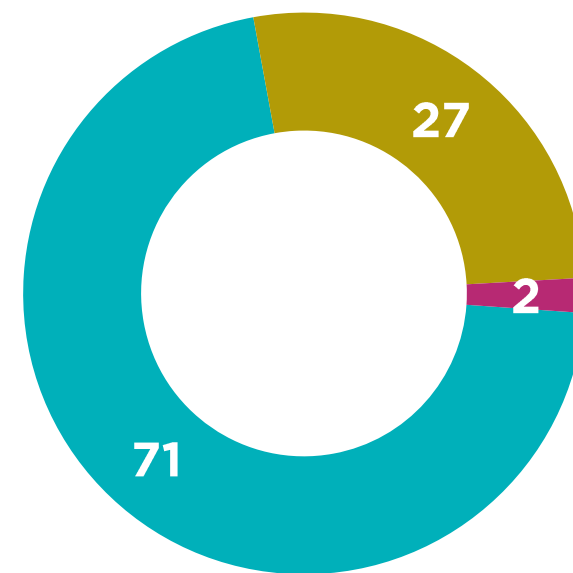
- Normālais darba laiks
- Virsstundas
- Zem normālā darba laika

ĒKU BŪVNICĪBA

INŽENIERBŪVNICĪBA

SPECIALIZĒTIE BŪVDARBI

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

04

Risinājums

Virsstundu apmaksas problemātika

Būtiski paceļot nozares minimālo atalgojumu atbilstoši šā brīža normatīvajam regulējumam, tas radītu nesamērīgu lielas izmaksas darba devējam par virsstundu apmaksu

Latvijas Būvuzņēmēju partnerības piedāvājums

Ar grozījumiem Darba likumā

Noteikt, ka slēdzot ģenerālvienošanos, puses var vienoties par citādu virsstundu apmēru un apmaksas kārtību, ja nozarē minimālā alga tiek noteikta būtiski lielāka nekā valstī noteiktā

Priekšnoteikumi nozares uzņēmumu dalībai ģenerālvienošanās noslēgšanā

Motivācijas programma uzņēmējiem

- Valsts izstrādāti atbalsta instrumenti uzņēmumiem, kuri piedalās ģenerālvienošanās noslēgšanā
- Paplašināts šobrīd spēkā esošs normatīvais regulējums par nodokļu atvieglojumiem koplīgumos noteiktajām sociālajām garantijām:

Ēnu ekonomikas samazināšana

Transports

Veselības apdrošināšana

Izglītība

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Ģenerālvienošanās būvniecības nozarē

Problēma un risinājums

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

LATVIJAS
BŪVUZNĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrija

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

MPKV
ADVOKĀTU BIROJS

SAIMNIECISKI IEPIRKUMI UN GODĪGA KONKURENCE BŪVNIECĪBĀ

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

